Զ. ՏԱՐԻ 1606 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 5 ՄԱՐԵՐԻ 4381 — Հ. Տ. 12 ՄԱՅԻՍ 1889 — Ն. Տ. 24 ՄԱՅԻՍ 1889 — ՀԻՋՐ. 24 ՐԱՄԱԶԱՆ 1306 ՈՒՐԲԱԹ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

درعلیه‌ده غلطه‌ده نورادونکیان خانده آره‌وك
غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան գահեկան արժէք	160
» » Վեցամսեայ » »	80
» » Եռամսեայ » »	40
Գաւառաց » Տարեկան »	200
» » Վեցամսեայ » »	100
Օտար երկիրներէ տարեկան Ֆրանք	59
» » վեցամսեայ »	28

Դուրս զրկուած լրագրաց մասնաւոր ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է
Խմբագրութեան զրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չդարձուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 12 ՄԱՅԻՍ, 1889

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՑ ԿԵՂԵՔԻՉՆԵՐ Ի ԳԱՒԱՌՍ

Լրագրաց մայիս 5 թուով հրատարակեցաւ Քղեցիներու հանրագիր մը՝ Խօշմաթլեան ընտանիքի այլ և այլ անդամց վաշխառութեան կեղեքիչ արարքներուն դէմ ծանր գանգատները պարունակող։ Խօշմաթլեանց անունն ստէպ կարդացած ենք գաւառական թղթակցութեանց մէջ, բայց իրենց վերագրուած արարքը քննել կամ՝ անոնց մասին կարծիք յայտնել մեզ չի վերաբերիր։ Տէրութիւնն արդար օրէնքներ ունի, որոց համեմատ ամեն կեղեքիչներ կրնան պատուհասել, բաւական է որ գանգատողները դիտնան գործածել իրենց ընծայուած օրինական միջոցներն։ Խօշմաթլեանց եւ ամբաստանողաց երկարամեայ դատը Տէրութեան արդարութեան վստահելով, մեք կ'անցնինք ուշադրութիւն հրաւիրել սա պարագային վրայ թէ երբ գաւառացի Հայերը մերթ ընդ մերթ գանգատներ կ'ընեն, ցաւալի փոքառութիւն մը կը ցուցնէ թէ կեղեքիչ Հայեր ո՛չ նուազ բաժին մ'ունին այս հանրային դժգոհութեան մէջ։ Այս կարգի Հայոց շահախնդրութիւնն և փառասիրութիւնն երկու մեծագոյն չարիքներ են որոց ներքեւ կը հեծէն իրենց շատ մը ազգէս, ակար և անպաշտպան ազգակիցք։ Իրաւ է որ Տէրութեան դատարանք միշտ բաց են արդարութիւնն ի գործ դնելու։ Բայց երբ այս կեղեքմունք ընկերային բարուց մէջ իսկ մնած են, դատաւորք և դատարանք ի՞նչ ընեն։ Երբ վնասուողները չեն գիտեր հատուցումի պահանջելու կերպն, ի՞նչպէս կարելի է դարման տանել իրենց վիճակին։ Կը պատահի որ այս կեղեքիչ Հայեր տեղւոյն ամենէն ճարպիկ, յաջողակ և ազդեցիկ մարդիկը լինին, և իրենց արարքներուն դէմ ամեն գանգատները խեղդել կը յաջողին։

Չարիքը կրկին է, ընկերային եւ տնտեսական։ Ժողովրդեան տգիտութիւն և ազքատութիւն յառաջ բերած են զայս ցաւալի վիճակ, զոր մշչանջենաւորել կը սպառնան։ Ուստիւ ժողովրդեան բերանը լեզու պէտք է դնել, որպէս զի այս կեղեքիչներուն դէմ իւր գանգատները պատշաճ ձեւով կարենայ ներկայացնել Տէրութեան։ Դիւրամատչելի և ժամանակաւոր դրամագլուխ ալ ժողովրդեան տրամադրութեան ներքեւ դնելով, պէտք է միջոց ընծայել նմա վաշխառութեան ահռելի հրէշներուն ճանկերուն մէջ չիյնալու։ Այս մտածմամբ աւասիկ միշտ կը խրախուսենք գաւառաց մէջ դպրոցներու և երկրագործական կամ ժողովրդական մտաւորներու հաստատումը։ Գաւառացիները կրթելու ձեռնարկը լոկ վերացական բան մը չէ։ Բնաւ տարակոյս չունինք որ գաւառացիք եթէ գրել կարդալ ու հաշուել գիտնան, մանաւանդ եթէ օտարներէն լեզուէ և ինչ ինչ հիմնական և գործնական օրէնքներէ հասկնան, կրնր գործիք չեն լինիր վաշխառուաց ձեռք։ Եւ ո՞վ կը կասէ այս խեղճ մարդոց բերանն, սՀ զերեզք կ'արդիւէ արդարութիւն ձեռք բերելէ, եթէ ոչ ագիտութիւնն և ագիտութենէ յառաջ եկած անզօրութիւնն։ Այս գաւառացի ժողովուրդը կրթելն ուրեմն ուղղակի կը նպաստէ իւր ընկերային վիճակին բարւոքման։

Տէրութիւնն ի վաղուց ճանչած է երկրագործական մտաւորներ հաստատելու օգտակարութիւնը, բայց ցայս վայր այս հաստատութիւնք ժողովրդեան ամեն դասերուն ակնկալուած ծառայութիւնը չէին կրցած մատուցանել այլ և այլ պարագայից բերմամբ։ զորս քննել հարկ չէ։ Կայս։ Կառաւարութիւնն իւր բարեկարգիչ ոգւով նշմարեց այս թերութիւն, և վերակազմեց երկրագործական մտաւորները։ Վսեմ։ Փորթուգալ Մ'իքայել էֆէնտի մտաւորութեան ներքեւ հաստատեալ Երկրագործական Դրամատունը կը խոստանայ երկրին ամենէն զգալի պէտքերէն մին գոհացնել, և Վսեմ։ Տնօրէնին այս կարգի մտաւորական և սեղմանաւորական խնդրոց մասին մեծ հմտութիւնն ինքնին ապահովութիւն մ'է թէ նորակազմ դրամատունը բանաւոր պայմաններով պիտի սփոփէ շատ մը իրական թշուառութիւններ, և ազգու հարուած մը պիտի տայ վաշխառութեան Հիդրային երկար ժամանակէ հետէ այս գեղեցիկ երկրի մէջ գործած աւերմանց։ Օրինակի համար։ Այս տողերը մեզ ներշնչող հանրագրոյն մէջ կը պատմուի թէ վաշխառուն տասն և հինգ տարի է հետէ Կ. Պոլիս դեգերող մարդու մը եօթն ու էկէս ոսկւոյ ձի մը վաճառած լինելով, հարիւր քսան ոսկւոյ հասուցած է այն եօթն ու էկէս ոսկին, և պարտապանը թէպէտ վաթսուն և հինգ ոսկի տալով պարաքէն ազատել կ'ուզէ, բայց վաշխառուն, հայազգի ճշմարիտ Շայլոք մը, գլխում չըներ իւր այլանդակ պահանջումէն, և 65 ոսկիէն զատ··· արտ մ'ալ կ'ուզէ։ Բայց եթէ այդ խեղճ պարտապանն այսչափ տարւոց ընթացքին մէջ օրինաւոր տոկսով դրամ փոխ առնելու դիւրութիւն ունենար, անշուշտ կարօտ չէր մնար այդչափ անզեռակի պայմաններով պարտքի տակ մնալու։

Շատ անգամ առարկուած է թէ մեր գաւառացի եղբարք դէշ վարժուած են լակոնութեան, և իրենց ձեռքէն եկածն ալ չեն ըներ իրենց նիւթական վիճակին բարելաւութեան համար։ Օրինակի համար, տարիներէ հետէ ամբողջ գաւառի մը ժողովուրդը կը գանգատի վաշխառու Հայու մը կեղեքումներուն դէմ։ Բայց ի՞նչպէս ամբողջ գաւառի մը հայ ժողովուրդն հայ անհատի մը անիրաւուրաւորուեստի մէկոլոց համար։ Գեղարուեստն հայրենիք չունի, և մանաւանդ քաղաքականութեան հետ բնաւ չփոթուելու չէ։ Ըստ այսմ, գերման գեղարուեստագէտք ոմանք իրենց գործերը զրկած են Փարիզ։ Բայց այս ամեն նկատմամբ տեղի ունեցած ձեռնպահութիւնք բաւական դաղափար մը կուտան այն անհաշտ ատելութեան վրայ զոր դեռ երկու ազգերը կը մնուցանեն ընդդէմ միմեանց։

ՌՈՒՍԻԱ.

ՆԵՐՔԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Փետերպուրգի պաշտօնական լրագիրը կը հրատարակէ Զարին սա հրամանագիրն առ Նորընտիր նախարարն ներքին գործոց՝ Պ. Տուրնովօ.

«Երբ ներքին գործոց նախարարի կարեւոր պաշտօնին կոչեցի զիս Թոլսթոյ, գիտէի թէ իւր անձնուիրութեամբ առ կայսերական գահն և առ երկիրն, իւր բարձր իմացականութեամբ և իւր ուղիղ սկզբանց վարդապետութեամբ պիտի արդարացնէր իմ վստահութիւնս, և իւր ազգու տնօրինութեան ներքեւ ամեն ստորադաս իշխանութեանց գործունէութեան կէտ նպատակն պիտի լիներ ներքին հանդարտութիւն ապահովել և խստիւ գործադրել տալ օրէնքներն։ Ի մեծ ցաւս սրտիս, կոմս Թոլսթոյ մեռաւ առանց կարենալ աւարտելու իւր գործ, առանց գործադրելու իմ բոլոր պատուէրներս։ Զձեզ, որ իւր աշխատակիցն եղած էք, ընտրեցի իրեն յաջորդելու։ Իբրեւ ներքին գործոց նախարար, ուստի մտածմամբ թէ քաջ գիտէք իւր դիտաւորութիւններն և թափանցած էք իւր ընթացից կանոնները։ Կը յուսամ թէ յառաջ պիտի տանիք իւր ձեռք զարկած գործը մի և նոյն կրօնով և նոյն ընթացքով, որուն կը հետեւէր իմ հրահանգաց համեմատ։»

Զարին այս խօսքերէն կ'երեւի թէ, կ'ըսէ Նոյ Ֆրէյ Փէյռ, Ալէքսանդր կայսր երկրին ներքին կացութիւնը տակաւին ըստ բաւականին ապահովիչ չի գտներ, և հետեւապէս յուսալի չէ որ ի մօտոյ մեղմացուի վարչային դրութիւնն ի Ռուսիա։

Ն. Կ. Վեհափառութեան սոյն յայտարարութենէն կ'երեւի նաեւ թէ Զարը միշտ լիովին համաձիւռ գտնուած է կոմս Թոլսթոյի ծանուցեալ քաղաքականութեան, որ վոփոխուելիք չունի։

ՍԵՐԲԻԱ ԵՒ ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Պելկրատէ կը ծանուցուի թէ առաջին Խնամակալ Պ. Ռիսթիչ չէ ուզեր ընդունիլ զՊ. Զանքով, և մինչեւ իսկ ծանուցեր է նմա թէ Թերտինատ Իշխանի դէմ ամեն ապօրէն շարժումէ պէտք է ետ կենայ եթէ չուզեր Սերպիայէն արտաքսուիլ։

Ի ԼՈՆՏՈՆ

Ցիկլոս կը ծանուցանէ թէ արքայական կուսակցութենէն վեց հարիւր անձինք ի Լոնտոն կ'երթան ներկայ լինելու Փարիզի կոմնին և կոմունիստական արձաթեայ ամուսնութեան (այսինքն՝ ամուսնութեան 25րդ տարեդարձին) ի վերջ ամսոյս։

—Զօր. Պուլանժէի հիւանդութիւնը լրագրաց նիւթ կը հայթայթէ տակաւին։ Բան ոմանց, իւր այս հիւանդութեամբ Զօր. Պուլանժէ կատարեալ «գաղղիացի» մ'է եղեր։ Ամեն պարագայի մէջ, իւր անգլիացի բժիշկներ կը յանձնարարեն իրեն որ Գերմանիոյ հանքային ջուրերը մտնէ։

ՍԵՒԱՍՏՈՊՕԼ

Ֆրանսայի պատերազմական նախարարութիւնն Երեսի։ Ժողովէն խնդրեց 38,000 ֆր.ի վարկ մը, որ նախարարութեան տրամադրութեան ներքեւ դնուած 12,000 ֆր.ի ուրիշ դրամարի մը հետ պիտի գործածուի բարւոքելու Սեւաստոպոլի ֆրանսական դերեզմանատան վիճակն, ուր կը հանդչին ոսկրք ֆրանսացի քաջաց որք ինկան Խրիմեա պատերազմին մէջ։ Ֆրանսական կիդրոնական յիշատակարանը պիտի վերահաստատի, մասնաւոր նորոգութիւնք պիտի լինին դամբաններուն վրայ, և պարտէզ մը պիտի կաղմուի։

ՓՈՐՈՐԻԿՆ Ց'ԱՒՍՏՐԻԱ

Անցեալ օր համառօտիւ ծանուցինք Վիեննայի փոթորիկն, և 40 անձանց ընկղմիլը Վէն գետակի ողողման մէջ։ Երեք Վիեննացիներ ալ կայծակնահար մեռան։ Ի Պոհեմիա փոթորիկը ծանր վնասներ պատճառեց, և շատ անձեր կորան։ Անկէլի հովտին մէջ, Փիլսէնի հարաւակողմը, թումբերը խզեցան։ Ի Հուրբաս, Լուպի սողցարանը մէջը գտնուած չորս մարդերով ջուրն առաւ տարաւ։ Ի Ռաքովիճ և ի Քրիզվիճ տուներ փլան, և ինն ազգք մեռան։ Ուրիշ շրջանակի մը մէջ՝ եօթն տուներ փլան, և իբր երեսուն անձինք կորան, և.ն. և.ն.

Ի ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

Ց'Ուիմպիա, Բուրոնսորի գիւղին մէջ, սրտաշարժ դէպք մը։—Ք. Սոքրաս, չորս զաւակաց հայր, անգործ և թշուառ, և իւր զաւակաց հետ սովամանջ, կ'որոշէ վերջ տալ իւր բազմաչարչար աւուրց։ Իւր դեռահասակ կնոջ բացակայութենէն պատեհութիւն գտնելով, կը ժողվէ չորս զաւակներն, երկարօրէն կ'ողջագուրէ իւր սրտին վրայ կը սեղմէ զանոնք, ապա կը վազէ կ'երթայ, և ժայռի մը վրայէն վա՛ր կը նետէ զինք ի ծով։ Կինն այս պահուս կը վերադառնայ հիւղակն, բերելով խոտերու տրձակ մը, զի քանի օրէ ի վեր խոտեր միայն կրնար կերցնել իւր զաւակաց։ Լսելով անոնց հօր յուզեալ փախուստն, ինքն ալ սրտատրոփ կը վազէ անոր ետեւէն, կը փնտռէ, կանացի սրտմտութեամբ կը գուչակէ, և կը տեսնէ այն վայրկենին, աղետալի՛ այն վայրկենին, ուր խեղճ մարդն ինքզինք կ'արձակէր անհունին մէջ, Խեւցնոր, յուսահատ կինն ալ, իբրեւ թէ ամուսնոյն օգնութիւն հասցնելու համար, ինքզինք ծով կը նետէ, և··· Լ'ՆՔՆ ալ կը խեղդուի։ Ո՞վ պիտի հոգայ չորս որբերը։

ՄԱՆՆԻ ԾՈՎԸ

Հանրապետութեան նախագահ Պ. Քառնօ պիտի նախագահէ Քալէի նորաշէն նաւահանգստին բացման արարողութեան, որ ի մօտոյ տեղի պիտի ունենայ։ Ի Փարիզ կը զրուցուի թէ անգլիական մարտանաւ մը պիտի միանայ ի պատիւ Պ. Քառնոյի հաւաքուելիք ֆրանսական նաւախմբին, և Տուվրի անգլիական պահապան զօրաց սպայք ներկայ պիտի լինին ի Քալէ արարողութեանն։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ «ՓԻՊՈՏԻ» ՄԸ

Փարիզ ճշմարիտ փիպոտի մ'ունեցաւ յանձին հանգուցեալ Պ. Ֆուշէի, որ անցեալ օր մեռաւ, կարեւոր գումար մը կուակելով իւր բնակած ինեռրորդ շրջանակին ոստիկանութեան։ Բայց ոստիկանութենէն զատ ուրիշներ ալ օգտուեցան Պ. Ֆուշէի մարդասիրութենէն։ Այս անձ ազնուական գերդաստանի մը կը պատկաներ, և նոսար մ'եր ի Ռիւ Լաֆիթ փողոց։ Տարեկան 1,000 ֆր.ի եկամուտ մը թողուց գերեզմանատանց պատշաճ վիճակի մէջ պահպանման համար։ 350,000 ֆր. անրուժելի ախտաւորաց Իվրիի հիւանդանոցին, ուր նոր անկողիններ պիտի հաստատուին և ընդունուած հիւանդաց համեմատութիւնը պիտի աւելցուի։ 200,000 ֆր. թողուց հանրային բարեգործական մարմնոյն հաւաքած և մնացած բնական զաւակներէն արժանաւորագունից համար։ 50,000 ֆր. նաւաբեկեալ նաւաստեաց ընկերութեան համար, և 20,000 ֆր. Փարիզի ազքատիկ նոսարներու և անոնց ընտանեաց համար։ ուրիշ կարգ մը մանր մունր նպաստներ ալ զանազան բարեգործական նպատակներու։

Ի ՌԼԱՆՏԱ

Իռլանտայի Փոխարքայ Լորտ Լընսընտէրրի հրաժարած լինելով, կառավարութիւնը կը խորհի դէթ ժամանակ մը առանց Փոխարքայի թողուլ քոյր կղզին, յապագային այդ պաշտօնը բոլորովին բառնալու խորհրդով։ Ասոր կ'ընդդիմանան Փառնէլ եանք, որք Փոխարքայութեան դրութիւնը պաշտօնական յայտարարութիւն մը կը համարին իռլանտական ազգութեան ճանչման, եւ կ'ուզեն պահել զայն, իբրեւ քայլ մը իռլանտական ուրոյն կառավարութեան մը հաստատման, հանդերձ իռլանտական ազգային խորհրդարանով մը, ըստ Պ. Կլատսթոնի ծրագրաց։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԴՐԱՄՔ

Երեսփոխանաց ժողովոյ մատուցեալ ծրագրոյ մը համեմատ, ֆրանսական կառավարութիւնը ձեռնարկած է հրատարակել քաշել 20 սանթիմոց, 10 սանթիմոց և 5 սանթիմոց պղնձէ դրամներն և անոնց տեղ համարժէք նիքել դրամներ հանել ի հրապարակ։ Այս նոր դրամց առաջին մասն, որ առ ի փոքր կը հանուի, երկու միլիոն ֆրանքէն աւելի պիտի չլինի։ Նորահատ դրամներուն զուտ նիքել պիտի գործածուի։

—)(70)(—

թերթօն Արեւելքի

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՏԻՒՄԱ

ՖԷՐՆԱՆ

—Էհ լաւ, ըսաւ, նոյն իսկ եթէ Մոռիսի քով ըլլայ, այս բանին մէջ զքեզ տանուտէրդայ ընելու ի՞նչ կայ։

—Բայց չէ՞ք հասկնար որ կը սիրեմ Մոռիսը, չէ՞ք հասկնար որ կը նախանձիմ անկից։ չէ՞ք հասկնար որ չեմ ուզեր որ ինք ուրիշ կին մը սիրէ, ոչ ալ ուրիշ կին մը զինքը սիրէ։

Եւ Ֆլոթիլա այս բառերն արտասանեց այնպիսի զգալուած պայթմամբ մը որ բոլորովին կը համոզէ այն հոգին որուն կ'ուղղուի։

—Նախանձո՛տ, գոչեց տիկին տը Պառթէլ, նախանձո՛տ, դո՛ւն, Ֆլոթի՛լա, նախանձո՛տ։

Եւ տիկին տը Պառթէլ, որ փոքով գիտէր թէ ի՞նչ է նախանձը, զի ցերեկին ատոր երկար փորձութիւնն ունեցած էր, այս բառերն արտասանեց ակամայ սարսափով մը։

—Է՛հ ինչ, տիկին, հարցուց Ֆլոթիլա իր զոքանչին նայելով միամիտ ու միանգամայն կրակոտ նայուածքով մը, զարմանալու ի՞նչ կայ իմ նախանձոտ ըլլալուս մէջ։

—Բայց չէի գիտեր որ···

—Ես ալ չէի գիտեր, ըսաւ Ֆլոթիլա։ չէի գիտեր որ այդ կինն էր անոր մտածմանց միակ առարկայն, ամբողջովին կը գրաւէր անոր սիրտը։ չէի գիտեր որ անոր հեռացումը կրնար սպաննել զինքը, չէի գիտեր որ անոր վերադարձը կրնար վերըստին կեանք տալ իրեն։ Հիմակ, գիտեմ այս ամենը, եւ միատե՛ղ են։

—Բայց չէ՛, խեղճ աղջիկս, ըսաւ տիկին տը Պառթէլ, ինքներենդ կը չափազանցես կացութեան ծանրութիւնը։ Երէկ սակայն հակցած էիր տիկին Տիւգուտրէյը ընդունելու հարաւորութիւնը։ քու հաւանութեա՛մբդ եկաւ։ անակնկալ բան մը չկար այստեղ քեզ համար, որովհետեւ գիտէիր թէ սիրած էին զիրար։

—Այո, անշուշտ։ բայց ես չէի սիրեր, բայց ես չէի գիտեր որ պիտի գար վայրկեան մը ուր աւելի արժէք պիտի տայի իր սիրոյն քան իր կեանքին։ Օ՜հ, տիկին, այս ամենը իմ յանցանքս է։ Մոռիսը չսիրեցի այնպէս ինչպէս պարտէի սիրել, չսիրեցի այնպէս ինչպէս միւսը կը սիրէր։ Մայր իմ, պէտք է Մոռիսի սենեակը երթալ, որպէս զի աւելի երկար ատեն միատեղ չմնան։

—Ատոնո՛ւծ իմ, խորհէ՛ անգամ մը առաջարկութեանդ վրայ։ բոլոր պատշաճութեանց հակառակ վարուիլ է այս։

—Մինթէ պատշաճութեանց համաձայն է որ օտարուհի մը այսպիսի ժամու մը ամուսնոյս հետ միայնակ մնայ իմ սենեկիս մէջ։

—Աղջիկս, հաւատա ինձ, ես քեզմէ աւելի փորձառութիւն ունիմ, ըսաւ տիկին տը Պառթէլ։ ամէն բանէ առաջ, ամուսնոյդ նկատմամբ ունեցած դիրքդ արձակ համարձակ խզման փոխելէ վախցիր։ ընտանիքի մը մէջ առաջին կռիւը դուռն է ուսկից ներս կը մտնեն բոլոր միսները։ Այդ կինն, որուն դէմ դժգոհելու պատճառ մը ունեցած չենք մինչեւ ցարդ, այդ կինն որուն վրայ մեղադրելի բան մը չենք գտներ, մեր անվստահութենէն վիրաւորուելով կրնայ իր կարգին վրէժխնդիր ըլլալ ուզել։ Խորհէ որ իր անձնական կամքով եկած չէ հոս, խորհէ որ զինքն հոս բերած են խորամանկութեամբ։ յիշէ իր սոսկալի յուզումն երբ խմցաւ ուր ըլլալն, ելնել երթալու համար իր աղաչանքն, իր ծիգերը։ Մե՛նք զինքը բերինք հոս, մե՛նք զինքը վար դրինք։ Դեռ այս իրիկուն, կ'ուզէր մեկնիլ։ ես էի որ արգելք եղայ իր դիտաւորութեանն, իր կառքը մէջտեղն վերցնելով։

—Կը սիրե՞ն զիրար, մայր իմ, կը սիրե՞ն զիրար, գոչեց Ֆլոթիլա ոտքը գետնին զարնելով։ կը սիրե՞ն զիրար, եւ միատե՛ղ են։

—Է՛հ, խոհեմութիւն պէտք է, ըսաւ տիկին տը Պառթէլ։ Միատեղ են, իրաւ է։ բայց թերեւս այս տեսակցութիւն ամենէ, մինչեւ իսկ գովելի նպատակ մը ունի։

Ֆլոթիլայի չրթունքները կծկուեցան տարակուսական ժպիտով մը։

—Այո, կը հասկնամ, չարունակեց տիկին տը Պառթէլ, բայց ճշգրիտ տեղեկութիւն մը առնունք այս տեսակցութեան վրայ։

—Ի՞նչպէս, հարցուց Ֆլոթիլա։

—Թափանցենք իրենց գաղտնեաց, որպէս զի գիտնանք թէ ինչ դիրք բռնելու ենք իրենց նկատմամբ։

Ֆլոթիլա հասկցաւ։

—Լրտեսե՛լ ամուսինս, լրտեսե՛լ Մոռիսը, ըսաւ վարանմամբ։

—Բայց անշուշտ, պատասխանեց տիկին տը Պառթէլ, որուն համար այս գիտողութիւնն անմեղ յանդիմանութիւն մըն էր քիչ մը առաջ իւր ունեցած ընթացքին, անշուշտ, կռիւէն նախամեծար չէ՞ այս։

—Եւ եթէ վստահ ըլլամ որ կը խաբեն զիս, մայր իմ, եթէ ապագային համար յատակագիծնե՛ր իսնամ։ Լաւագոյն կը համարիմ տարակուսիլ։ եթէ այնպէս ըլլայ, կը մեռնի՛մ։

—Մտիկ ըրէ, ըսաւ տիկին տը Պառթէլ, ես քեզմէ լաւագոյն գաղափար ունիմ տիկին Տիւգուտրէյի վրայ։ եկուր, հետեւէ ինձ, ես ամէն բանի պատասխանատու եմ։

—Բայց եթէ կը խաբե՞ն զիս, մայր իմ, եթէ կը խաբե՞ն զիս։

—Է՛հ, յայնժամ, յուսահատութեանդ խորհուրդ կը հարցնես։

—Ո՛հ, երբեք չէ՛ սիրած զիս, գոչեց Ֆլոթիլա հեծկլտալով։

—Եկուր, զաւակս, եկուր, ըսաւ տիկին տը Պառթէլ, որ, իր բնաւորութեանն ընդհանրապէս, տակաւ տակաւ կը մոռնար իր չահերն և կ'արգահատէր ճշմարիտ վշտի մը, իրական կրքի մը։ Եկուր։ գիտես որ ամէն բան կրնանք իմանալ ննջասենեակին ետեւն սպրդելով, և մինչեւ իսկ, քանի որ դուռ մը կայ, կրնանք ամէն բան տեսնել։ Բայց, շարունակեց իր հետ քաշելով մանկամարդ կինը գրեթէ հակառակ անոր կամքին, ա՛լ առջինը չես, բոլորովին փոխուեր ես, Ֆլոթիլա։ Օ՜ն, եկուր։ պէտք է զգուշոր ըլլալ մեծ պարագայից մէջ։

Եւ երկու կանայք, իրարու ձեռքէ բռնած, շունչերնին զսպելով, ոտքերնուն ծայրին վրայ կոխելով, մանն ննջասենեակն, ուսկից, ինչպէս տիկին տը Պառթէլ ըսած էր, կրնային տեսնել և իմանալ ինչ որ կ'անցնէր կը դառնար Մոռիսի սենեկին մէջ։

ԻԴ

Արդարեւ, Ֆլոթիլա տեսած չէր։ Մոնժիրու կոմսն իր գեղանի տարփուհւոյն քովէն բաժնուելուն պէս, սա, հաւատարիմ իր առաջին ծրագրոյն, մտիկ ըրած էր ստից աղմուկը, սպասելով որ անոր սենեկին դուռը գոցուի իր վրայ։ յայնժամ ինք դուրս ելած էր իր սենեկէն, ուղղակի գացած էր Մոռիսի սենեակը եւ ներս մտած էր առանց երկիւղի, առանց տատամսման, հասկնալով որ իր պա՛տքը կը կատարէր։

Ներս մտած ատեն, ժամացոյցը կէս գիշեր կը զարնէր։ նոր օր մը կ'սկսէր ամէնուն համար։ Ֆէրնանտի համար նոր թուական մը պիտի սկսէր այդ վայրկեանէն։

Գիշերային կանթեղ մը իր աղօտ պըլպլումբը կ'արձակէր այդ ընդարձակ սենեկին կարասիներուն եւ գրուագներուն վրայ։ Մոռիս, կիսովին անկողնէն դուրս, ականջ կը դնէր ամենագոյշ աղմուկին, սիրտը լի անձկութեամբ, հաղիւ շնչելով, որովհետեւ թէպէտ հինգ վեց անգամ իր սենեկին սպասաւորինկրկնել տուած էր Ֆէրնանտի խոստումը եւ այդ խոստման բառերը, կը տարակուսէր տակաւին անոր գալուն վրայ, ա՛յնքան կ'ըղձար անոր գալըստեան։ Ցապաղման մէն մի վայրկեանն իր կեանքէն կորսուած դար մը կը թուէր իրեն, եւ այդ կեանքն, իբրու թէ ամբողջովին այդ տեսակցութենէն կախումն ունենար, կը դողդղար յուսոյ շնչով։ կարծես այդ կեանքը կախուած էր պաշտուած կնոջ առաջին խօսքէն, անոր առաջին նայուածքին հնազանդ։ Առ այս մտածող վայրկեանը հիւանդին համար այնչափ մեծ կարեւորութիւն ունէր, անոր կը խառնուէր այնչափ տարտամ հանդիսաւորութիւն մը, այնչափ խորհրդաւոր երկիւղ մը, ամէն բան այնչափ հզօրապէս կը ներգործէր իր զգայարանաց վրայ, որ, երբ նրանցքին մէջ իմացաւ Ֆէրնանտի քայլափոխն՝ այնչափ ծանօթ իրեն, երբ տեսաւ անոր դուռը հրելը եւ յառաջանալը, այնչափ դժգոյն որ քարոյ արձանի մը կը նմանէր, ոյժ չունեցաւ շարժում մը ընելու, քաջութիւն չունեցաւ խօսք մը արտաբերելու։ սարսռաց միայն, եւ համր ու անշարժ մնաց, սիրտը ճմլուելով տխուր նախազգացումէ մը։

(Շարունակելի)

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿԻ ՀԵՌԱԳՐԵՐԷՆ ԲԱՂՈՒՍԿ

Հոս, 20 մայիս։— Լրագիրը ոմանք կը ծանուցանեն թէ Հռոմայ ժողովուրդը չատ ցուրտ կեցած է թագաւորական թափորին Պերլին երթալու համար Հռոմայ փողոցներէն անցած միջոցին։— Թօսք կայ թէ Հռոմայ մէջ կաթոլիկ համաժողով մը պիտի գումարի, և կառավարութիւնը թող պիտի տայ որ գումարի։

—Մէլբ, 20։— Ի Լոմպարտիա հողագործներու վէճը կը շարունակի։ ի Թրոպէթա գիւղացի մը սպաննեցաւ, և երեք գիւղացիներ վիրաւորեցան։

—Փարիզ, 20։—Երէկ կիւրակի Արուեստահանդէսը մտողներուն թիւն էր 282,000։

—Պերլին, 20։—Գործադուլք վերջացան ի Վէսթֆալիա։ բայց դեռ կը շարունակեն ի Սիլեզիա։

—Փարիզ, 20։— Ֆրանսական լրագիրք աննպաստ կը դատեն Ումպերթօ թագաւորին ուղեւորութիւնն ի Պերլին, որոյ միակ արդիւնքը պիտի լինի, կ'ըսեն, Իտալիոյ զինուորական ծախսուց աճումը։

—Փէսթ, 20։—Ողղմունք ուրեք ուրեք խզեցին երկաթուղին։ քանի մը գիւղեր ջուր կոխեց։ 50 անձինք կորան։

—Փէշիա, 20։—Մաճառական մեծ յանձնաժողով մը կազմուեցաւ՝ յուլիս 14ին տօնելու համար 1789ի ֆրանսական շարժման տարեդարձն։ Անոնց կուսակցութիւններէ չատ մը քաղաքական մարդիկ կը մասնակցին։—Փէշիէր Լայտ կը հերքէ Կիւշտաֆին ռուս թերթին կարծիքը թէ աւստրեգերմանական նիզակակցութեան անցեալ տարի հրատարակեալ դաշնագիրը վաւերական չէր, և ուրիշ դաշնագիր մը կայ որ գաղտնի կը պահուի։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Զմիւռնիոյ ազգայինք խնդրած լինելով Ազգ. Պատրիարքարանէն որ Երուսաղեմայ Պատրիարք Ամէն. Տ. Յարութիւն Սրբազանի մեկնումն հեռագրուի իրենց, նախընթաց օր Տ. Գասպարեանց ղրկենուն մեկնումէն անմիջապէս յետոյ այս մասին հեռագիր ուղղուեցաւ ի Զմիւռնիա, ուր մեծ և շքեղ պատրաստութիւնք կը տեսնուին դիմաւորելու և ընդունելու համար զն. Ամենապատուութիւն։

Նոյն օրը Երուսաղեմայ կողմէ ևս հեռագրեր ուղղուեցան Յունգանդրիա և ի Եաֆա Երուսաղեմայ վանուց ներկայացուցիչներուն։

Երուսաղեմայ Պատրիարքական Փոխանորդ Դեր. Սիմէոն արքեպիսկոպոս և Պատրիարքական Փոխանորդ Դեր. Գէորգ Մ. Վարդապետ, երեկ, ընկերակցութեամբ Պատրիարքարանի դրծակատար Վսեմ. Աբրահամ էֆէնտիի, Վանիգիւլ Եվգաֆի նախարար Մուսթաֆա փաշայի ապարանքն երթալով՝ Ն. Վսեմութեան վերջերս ստացած Օսմանիյէ ակնանուռ պատուանշանին առթիւ շնորհաւորական այցելութիւն տուին։

Կը լսենք թէ, ըստ որոշման կրօնական ժողովոյ, Դեր. Գրիգորիս եպիսկոպոս Ալէքսանդրեան Ատաբաղար պիտի երթայ քննելու և տեղեկագրելու համար տեղւոյն ազգայնոց մէջ ծագած խնդիրն ի մասին վարժարանաց նախորդ տեսուչ Նազարէթեան Արժ. Սահակ վարդապետի պաշտօնավարութեան։

Բարիզէ կը գրեն մեզ մայիս 14 թուականաւ.

Այս տարի ալ Զատկական Ս. Պատարագը մատոյց մայիս 5ին Դաղղիոյ հայ գաղթականութեան հովիւ Արժ. Տ. Սահակ Տէրոյ, առատաձեռն սատարիւք Ազնուափայլ Երամեան Տիկնոջ։

Այս տարի Փարիզու հայ գաղթականութիւնն եղական եռանդեամբ և արտաքոյ կարգի խուռն բազմութեամբ ջերմ հաւատոք դիմեր էր ի սրբատեղին։

Յակոբեան Տիար Երուանդի քաղցրաձայն և սրտառուչ երաժշտութեան շնորհիւ չատ փառաւոր եղաւ սրբազան արարողութիւնը. չպիտի դադրինք գովեստ Մարսիլիոյ ազգասէր և բարեպաշտ հայ գաղթականութիւնն, որոյ ջանից արդասիքը կը վայելենք 8 տարիէ ի վեր, որով մեր ջերմ և անկեղծ շնորհակալութիւնները կը մատուցանենք Ազգային Մատրան պատուարժան Հոգաբարձութեան։

Մայիս 12ին ալ Աբրժ. Տէր Սահակ հայրը Բեռ-Լաչէզ դերեզմանատունը գնաց 30ի չափ ազգայնոց հետ, հոն թաղուած բոլոր Հայոց դերեզմաններն օրհնելու համար. նոյն օրը կէս օրէն վերջն ալ բազմաթիւ Հայոց հետ շրջագայութիւն մը եղաւ մինչեւ Սէն-Ցրնի։

Իզմիտէն Արմաշ տանող ճամբուն վրայ, վանքին մերձաւորագոյն անտառին մէջ, անցեալ շաբաթ օր գողութեան դէպք մը տեղի ունեցած է որուն զոհ գացած են Պոլսեցի Գալֆայեան Միհրան էֆէնտի հանդերձ ընտանեօք, Ռոտոսթոյի ընտանիք մը և անտառաց պաշտօնեայ Օսման էֆէնտի։ Գողութիւնը տեղի ունեցած է հետեւեալ պարագայից մէջ։

Խումբն, Իզմիտէն մեկնելէ առաջ, ոստիկանաց ուղեկցութիւնը կը խնդրէ, սակայն տեղացիներէն չատեր կը յայտնեն որ հարկ չիկայ, ճամբայներն ապահով են, և թէ մանաւանդ վանքին Զէրքէզ անտառապետը կէս ճամբան կ'սպասէ ի Մէշէ-Քէօփրիւսի։ Գալֆայեան Միհրան էֆէնտի թէև դարձեալ կը պնդէ ոստիկանաց ուղեկցութեան պէտքին վրայ, սակայն տեղացւոց տուած ապահովութեան հաւատանաց համեմատելով, երկու կառքերը ճամբայ կ'ելնեն։ Ի Մէշէ-Քէօփրիւսի, իրենցմէն հինգ ժամ հեռու, չեն գտներ վանքին Զէրքէզը և կը շարունակեն իրենց ճամբան, կ'անցնին մեծ անտառէն, երկրորդ անտառէ մըն ալ, եւ ժամ 9ին անտառի մը մէջ՝ երբ հագիւ քսան վայրկեան մնացած էր վանքին երեւման, յանկարծ կը պաշարուին հինգ Զէրքէզ աւազակներէ, որք, իրենց հրացանաց փողերն ուղղած չեչտակի, կը հրամայեն անձնատուր ըլլալ։ Ուխտաւորք կը համակերպին։ Աւազակաց մին ձիերուն սանձէն բռնելով դէպի թաւուտ մը կը տանի կառքերը, մինչ միւսները կ'առնուն Գալֆեան Միհրան էֆ.ի գրպանը գտնուած բոլոր դրամը, ժամացոյցը, ընտանեացը բոլոր գոյքը և ճերմակեղէնները, Ռոտոսթոցի ընտանիքին բոլոր ծրարները, և Օսման էֆէնտիի, որ այդ կողմերը պաշտօն մը ստացած ըլլալով իւր պաշտօնատեղին կ'երթար, ամբողջ կապոցը, առանց իսկ խեղճ մարդուն ետ տալու իւր պաշտօնական կնիքը։ Աւազակներն այս ամենը երեք խոշոր ծրար մը կ'ընեն հիանալի ճարտարութեամբ, որ իրենց կողմէ երկարժամանակեայ փորձառութիւն մը կ'ենթադրէ, և գէշ երազի մը պէս կ'անհետին։ Ուխտաւորաց ուրիշ բան չ'մնար ընել, բայց եթէ իրենց ճամբան շարունակել մինչեւ վանք, ուր փոխ-վանահայր Գեր. Ներսէս վարդապետ անմիջապէս հարկ եղած խնամքն և դիւրութիւնները կ'ընծայէ իրենց։ Ուխտաւորք կարի շնորհապարտ մնացած են Գեր. Փոխ-վանահօր ազնիւ հիւրընկալութենէն և մարդասիրութենէն։

Այս երեքշաբթի օր, վերադարձին, Գալֆայեան Միհրան էֆէնտի ճամբուն վրայ կը ճանչնայ զինքը կողոպտող աւազակներէն մին, և զայս կը հաղորդէ վանուց Զէրքէզ անտառապահին, որ այս անգամ կ'ընկերանար իրենց։ Անտառապահը կը յայտնէ թէ գիտէ այդ մարդուն տեղն ու բնակութիւնը, և լուր կուտայ ոստիկանութեան, որ աւազակին տունը կոխելով, կը ձերբակալէ և կը բանտարկէ զնա յետոյ։

Կեդրոնական վարժարանի ուսանող Պ. Արմենակ Ն. Իրէկեան 20 զրչ. զրկած է մեզ ի նպաստ Գալֆայեան Որբանոցի։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՍՏԻՃԱՆԵՐ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ

Սանկտէ երկրորդ աստիճան տրուեցաւ Մուսուլի Իտարէի ժողովոյ անդամ Հաճի Խալիտ էֆէնտիի և Պէրլինի Սայտա գաւառակին գայմագամ Մուսթաֆա Հիքմէթ պէյի։

— —

Երկրորդ կարգի Օսմանիյէ պատուանշան տրուեցաւ Հեռագրական և Թղթատարական վերատեսուչ Հասան Ալի էֆէնտիի։

Առաջին կարգի Մէճիտիյէ՝ Հանրային Պարտուց Վարչութեան քննիչ Եաֆէր փաշայի։

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ զինուորական դանձման Ընձնաժողովոյ նախագահ զնդապետ Մուսթաֆա պէյի։

— —

ՊՈՒՐԿԱԶԻ ՅՈՅՆ ՄԵՏՐԱՊՈԼԻՏԸ

Ծանուցած էինք արդէն թէ Ա. Հելու Պուրկազի յոյն մետրապոլիտ Տ. Սոփրոնիոս պուլկար կառավարութեան տնօրինութեամբ երկրէն արտաքսուած է։ Ասոր վրայ, Գէնէրի Պատրիարքարանին պաշտօնական լրագիրը կը ծանուցանէ թէ, Սինոդին որոշմամբ, տնոգական երկու բարձրաստիճան եկեղեցականք Մեծ-Եպարքոսին քով երթալով, իրողութիւնն հաղորդեր են Ն. Բարձրութեան և Բ. Դրան պաշտպանութիւնը խնդրեր են ընդդէմ պուլկար կառավարութեան անպատշաճ ընթացքին օրթոդոքս եպիսկոպոսաց նկատմամբ։

Բարձր. Մեծ-Եպարքոսը խոստացեր է գործել համաձայն Եկեղեցւոյ իրաւանց։

— —

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԴՊՐՈՅԹ ԲԱՐԵՒԵԼՍ

Ֆրանսական դեսպանատունն ստիպողական ձեռնարկներ կ'ընէ վերստին բանալ տալու համար Սեբաստիոյ ճիզուիթաց վարժարաններն, որք ժամանակէ մ'ի վեր փակուած են այդ քաղաքին իշխանութեանց կողմէ։

— —

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Ռուսական դեսպան Պ. Նէլիտով երէկ Բ. Դուռը գնաց և տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։

— Ֆրանսական դեսպան Մոնդէպէլլօ կոմսն երէկ Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցաւ Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարին հետ։

— Բաղարջային պաշտօնէից հանդէստեան թոչակի մնուկին վերատեսուչ Թէվֆիգ փաշա և Հանրային Պարտուց Վարչութեան տնօրէն Սէլիմ Մէլհամէ էֆէնտի երէկ Բ. Դուռն երթալով յաջորդաբար տեսակցեցան Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։

— —

Օտար Պատգամաւորներ

Ռուսիոյ կայսերական կառավարութիւնը Ս. Ադամիանցի պատուանշանին երրորդ աստիճանը շնորհեր է Պէյրութի հեծեալ ոստիկանութեան հրամանատար հաղարապետ Մուսթաֆա պէյի։

— —

ԱՅՏՐԻՆ ՆԱՀԱՆԳԸ

Այտրնի հինգ գաւառակներուն մէջ շինուած և այժմ շինուելու վրայ եղող ճամբայներուն ամբողջ երկայնութիւնն է 1,197,020 մետր։ Այս ճամբայներուն վրայ արդէն գտնուած և շինուելու վրայ եղող կամուրջներուն թիւն է 1,180։

—Վարլայէ կը գրեն թէ շրջակայներէն եկած լուրերը նպաստաւոր չեն խաղողի յառաջիկայ հնձոց համար։ Արգէն, կը հաշուուի որ այս տարուան հունձքը անցեալ տարուընէն 80-90,000 կենդնիներ պակաս պիտի ըլլայ, և տակաւին այս հաշուոյն մէջ չեն այն ջնջմներն որք կրնան ասկից ետքը յառաջ գալ եղանակին անբարեհաճութիւններէն։

— —

ՀԱԼԲԻՒ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ

Սերպ կառավարութեան խնդրանօք, Գէնէրի Ցունաց Պատրիարքարանի Սինոդն հաւաներ է որ Հալբիի Ատուածաբանական Վարժարանն ընդունուին հինգ սերպ ուսանողք, որք անդ պիտի ուսնին յունարէն և աստուածաբանութիւն։

— —

ՄԱՔՍԱԳԻՆ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆԸ

Անուղղակի տրոց վարչութեան մէկ աղդն, որ հրատարակուեցաւ բաւական ժամանակ յառաջ, կը ծանուցանէր թէ օտար ապրանաց վրայ առնուած 8% մաքսն ամբողջովին ետ պիտի տրուի այն վաճառականաց, որք՝ վեց ամսուան շրջանի մը մէջ, իրենց ապրանքներն ուրիշ երկիր ղրկին Տրապիզոնի ճամբով։ Գալով այն ապրանաց որք Օսմանեան երկիրներուն մէջ ներածեալ են և այլուր ղրկուին ուրիշ ճամբայներով, բայց միշտ վեց ամսուան շրջանի մէջ, 1% դրամսիդի տուրք պիտի վճարեն, որ պիտի վար դրուի 8% մաքսէն և մնացեալը պիտի դարձուի վաճառականին։

Այդ վարչութեան մէկ նոր ազդը կը ծանուցանէ թէ այս օրէնքն այժմ առանց ոևէ դժուարութեան ի դործ կը դրուի այն ամէն ապրանաց համար որոց օտար երկրէ ըլլալը դիւրաւ կը ճանչցուի, բայց թէ այնպէս չէ այն ապրանաց համար որք կը նմանին տեղական արհեստագործութեան արտադրութեանց։

Արդ, կը յաւելու այս ազդը, սխալանաց տեղի չտալու համար, որոշուած է որ բնիկ ապրանաց նմանող օտար ապրանքները, զրոս կ'ուզուի ուրիշ երկիր ղրկել, մաքսային իշխանութեանց ուղղակի հսկողութեան տակ դրուին։ Այն վաճառականք որք չ'համակերպին այս որոշման, ետ չ'պիտի ստանան իրենց վճարած մաքսատուրքը։

* * *

Մաքսային վերատեսչութիւնը, նկատելով որ վաճառականք ոմանք, որոց վաճառատունները Պոլսոյ կողմը կը գտնուին, իրենց ապրանքները Ղալաթիոյ մաքսատունը կը հանեն, որով այդ մաքսատան մէջ գործողութիւնք կ'աւելնան և յանախ չփոթութիւնք կը պատահին, պաշտօնապէս կը ծանուցանէ թէ յետ այսօրիկ Պոլսոյ կողմը դտնուող վաճառականք՝ Պոլսոյ մաքսատունը, իսկ Ղալաթիոյ վաճառականք ևս Ղալաթիոյ մաքսատունը պարտին հանել իրենց վաճառքներն, և թէ այս որոշում այսօրուընէ սկսեալ տասն հինգ օր յետոյ դործադրութեան պիտի դրուի։

— —

ՎԱՍՍ ՓԱՇԱ

Լիբանանու կառավարիչ Վասս փաշա, որ մէկ քանի օրէ ի վեր արձակուրդով մայրաքաղաքս կը գտնուէր, երէկ իւր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ աւստրիական Վէնէս շոգենաւով։

— —

ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻ ՆՈՐ ԿԱՌԱՎԱՐԻՉԸ

Երուսաղէմէն կը գրեն մեզ ապրիլ 30 թուականաւ.

Ամսոյս 17ին տեղէս մեկնեցաւ նախկին կառավարիչ և այժմ Պէրութի կուսակալ Վսեմ. Բէյոֆ փաշա. բոլոր հոգեւոր իշխանութեանց կողմանէ ներկայացուցիչք և տեղացի ժողովրդեան խուռն բազմութիւն ինչպէս նաեւ զօրաց հրամանատարն և կառավարութեան պաշտօնէից մեծ խումբը մինչեւ Գօլենիա իրեն ընկերացան և ողջերթ մաղթելով յետոյ վերադարձան։

Ն. Վ. Յոսպէ Ցունաց վանքն իջեւանեցաւ մինչեւ ապրիլ 20։ Նոյն օր աւստրիական շոգենաւով Յոպպէ հասաւ տեղւոյս Նորընտիր կառավարիչ Բէշատ փաշա։ Ն. Վսեմութիւն Ցունաց վանքը Բէուֆ փաշային այցելութեան երթալով, մէկ քանի ժամ հանդստանալէ յետոյ մեկնեցաւ և դիշերը Ռէմլէ անցուցելով, հետեւեալ օր ուրբաթ ժամը 8ին հոս հասաւ խուռն բազմութեամբ բոլոր անձանց որք իրեն դիմաւորութեան դացած էին։

Ապրիլ 24ին ֆէրմանը կարդացուեցաւ չքեղ հանդիսիւ։ Հետեւեալ օր Տերութեանց ներկայացուցիչներու այցելութիւնն ընդունեց և այսօր ալ ինք փոխադարձ այցելութեան դնաց։

— —

ՅՈՒՆԱՑ ՍԻԼՈՂՈՍԸ

Յառաջիկայ կիրակի, 14/26 մայիս, Սիլլոդոսը պիտի տօնէ իւր հիմնարկութեան քսանեւեթերորդ տարեդարձը։ Նախագահ Արիստոքլէս էֆէնտի Սիլլոդոսի միամեայ աշխատութեանց համառաստութիւնը պիտի տայ, յետոյ Պ. Ն. Ֆոթիատէս պիտի խօսի «Նախնի ժամանակներէն մինչեւ Արիստոտէս ի Յունաստան մարդկային մտքին զարգացման և յառաջդիմութեան վրայ»։

Ցունաց Ամէն. Պատրիարքը պիտի նախագահէ այս հանդիսին, որում հրաւիրուած են Սիլլոդոսի բոլոր անդամք և բոլոր դրասէրք։

— —

ԱԽԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ

Լէնոսէն (Ադրիանուպոլսոյ նահանգ) կը դրեն մայիս 12 թուականաւ թէ երկու օր առաջ մինչ քաղաքէն չորս ժամ հեռու Ապտիւրրահիմ գիւղին բնակիչք աղօթքի համար մզկիթին մէջ հաւաքուած էին, յանկարծ ցգալուս զինեալ հինգ աւազակք մզկիթը կը կոխեն և ամենէն հարուստ գիւղացին, Հաճի Մէհմէտ աղան իրենց հետ առնլով իր տունը կը տանին և կը հրամայեն 500 օսմ. ոսկի յանձնել իրենց։ Մէհմէտ աղա պատասխանելով թէ ինք այդ դումարը չունի, աւազակք կը տանջեն զայն որպէս զի հնազանդի։

Այդ միջոցին, ոճրին լուրն հասած ըլլալով կէս ժամ հեռի գիւղ մը, տեղւոյն միակ ոստիկանը, անտառապահի մը հետ, անմիջապէս Ապտիւրրահիմ կ'երթայ և արիաբար կը յարձակի ասողներուն վրայ։ Սոքա կը պատասխանեն և անտառապահը ծանրապէս կը վիրաւորեն ոտքէն։ ոստիկանն ալ կուռոյն մէջ գլխէն ծանրապէս կը վիրաւորի տապարի հարուածով մը, որմէ յետոյ ոճրագործներն ի փախուստ կ'ածապարեն։ Երեք ուրիշ գիւղացիներ ալ առաւել կամ նուազ ծանր վէրքեր կ'ստանան։

Իրողութիւնն անմիջապէս կը հեռագրուի Ադրիանուպոլսոյ կառավարչին, որ բազմաթիւ զօրք ղրկած է աւազակաց ետեւէն։

— —

ԶԷՆՊԷՐԼԻ ԹԱՇ

Զեռնհոտ իշխանութեան կողմէ տրուած որոշման մը համաձայն Զէնպէրլի Թաշի նորոգութիւնը պիտի կատարուի։ Այդ կոթողին վրայ գտնուած երկաթեայ շրջանակները պիտի ամրապնդուին և խախտած քարերը պիտի հաստատուին։ Կոթողին շուրջը գտնուած խանութները դնուելով պարտէզի պիտի վերածուի և երկաթեայ վանդակով պիտի շրջապատուի։

— —

Անգլիոյ դեսպանուհին Տիկին Հուսդ, որ օդափոխութեան համար Մեծ կղզի դնացած էր, հիւանդ վիճակի մէջ քաղաքս դարձած է և անկողնէն դուրս չելներ։

—Երեքշաբթի գիշեր, ի Սամաթիա, քանի մը չարագործներ փորձեր են կրակի տալ Պէկէթ պէյի տունն ի Զաուուշ-Մահալլէ։ Քարիւղով թրջուած քուրջեր դրուած էին տան ետեւի կողմը տախտակամածներուն մէջտեղ և կրակ տրուած էր։ Բարեբաղդաբար թաղին բնակիչներն ոմանք ժամանակին տեսնելով այս եղեռնական փորձը, կը մարեն այս հրդեհի ըսկզբնաւորութիւնը։

—Սպանիական դեսպան Պէնտանա մարքիզն և իր ընտանիքն երէկ Օրէլ Բուայալէն մեկնելով հաստատուեցան այն տան մէջ զոր դեսպանն ամրան եղանակին համար վարձած է ի Պէյօլիւքտէրէ։ Այս այն տունն ուր երբեմն հաստատուած էր գերմանական դեսպանատունը։

—Ռումանիոյ նոր դեսպան Պ. Միքիլէնէօ այսօր մայրաքաղաքս կը ժամանէ։

—Երէկ, Ս. Կիւրղի և Մեթոտիոսի տօնին առթիւ, հանդիսաւոր պատարագ մատուցուեցաւ Պալատի պուլկար եկեղեցւոյն մէջ, ուր ներկայ էին պուլկարական հիւպատոսարանին բոլոր պաշտօնեայք։ Պուլկարաց եկեղեցի Գեր. Եոսէֆ անհանգիստ լինելով, պատարագը մատոյց ուրիշ պուլկար եպիսկոպոս մը։

—Մայիս 25 շաբաթ օր և մայիս 26 կիրակի օր գերմանական դեսպանատան մէջ վաճառահանդէս մը տեղի պիտի ունենայ ի նպաստ Բերլայի գերմանական հիւանդանոցին, ընդ հովանաւորութեամբ Տիկին Բատոլիձի։

—Փոքր-Ասիոյ երկաթուղեաց ընդհանուր տնօրէն Պ. Քիւլման, որ Գերմանիա դնացած էր, նախընթաց իրիկուն մայրաքաղաքս վերադարձաւ։

—Տասն և հինգ օրէ ի վեր Պուխարայէն, Թրիմէն և այլ տեղերէ բազմաթիւ իսլամ ուխտաւորք կը հասնին չարունակաբար մայրաքաղաքս՝ Հիճազ երթալու համար։

—Միլան թագաւորին թիւնասպահ գընդապետ Բասիչ Դամասկոսի մէջ հեռագիր ստացեր է Պէլկրատէն թէ իր եօթնամեայ զաւակը մեռեր է։

—Վեռաբեկ ատեանը վաւերացուցած է Եղեռնագատ ատենի այն որոշումն որով Խալիլ և Մուսթաֆա անուն անձինք տասն հինգական տարուան շղթայակապ աշխատութեան դատապարտուած էին Մէտրէսէի աշակերտ Ապտիւլգատէրն սպաննած լինելնուն համար։

—Հանգուցեալ Մուսդաֆա Ֆազըլ փաշայի դուստր իշխանուհի Սանիէ հանըմ մտերս Գահիրէէն ստս պիտի գայ ամուսնանալու համար Խալիլ պէյի հետ որ թոռն է նախկին Մեծ-Եպարքոս Կիրիլի Մուսթաֆա փաշայի։ Բարձր. Խըտիվն իր հաւանութիւնը տուած է այս միութեան և իւր անձնական գանձէն երկու հազար անգլ. ոսկի շնորհած է հարսանեկան ծախսուց համար։

—Նէուզոյ կը ծանուցանէ թէ Տրապիզոնի Ցոյնք իրենց մետրապոլտին դէմ բողոքագիր մը ուղղած են առ Ֆէնէրի Պատրիարքարանն, որ առ այդ հարկ եղած քննութեանց ձեռնարկած է։

—Կը յիշուի թէ անցեալներն Սկիւտարի Սուլթան Թէվֆիկ Շապկն Գարահիսարցի կամենավաճառ Իսմայիլի դիակը գտնուած էր խեղդուած և պարկի մը մէջ դրուած, և թէ ոստիկանութիւնն իմանալով ձերբակալած էր միւնոյն խանին մէջ բնակող նորա մէկ քանի ընկերներն ինչպէս նաև խանին սենեկապահն, որուն ձեռքը գտնուած լամպարին վրայ արեան հետքեր տեսնուած էին։

Արդ, կ'ըսուի թէ չարագործք այդ ոճրին ի գործ դրած են Իսմայիլի դրամն յափշտակելու նպատակաւ որովհետև խեղճ երիտասարդն հարիւր ոսկիի չափ ստակ ունի եղեր և յետոյ ոստիկանութեան կողմէ կատարուած խուզարկութեանց պահուն անտուկէն ոչինչ գտնուեր է։ Բժշկական տեղեկագիրը կ'ըսէ թէ չարագործք առնուազն չորս հոգի եղած ըլլալու են, թէ խղդելու համար բաւական աշխատած են, որովհետև դիակին քիթը տափակցած, շատ արիւն վազած և հագուստները պատռտած են։ Տեղեկագիրը կը յարէ թէ Իսմայիլ նոյն իրիկուն ժամը 12ին և 1ին միջոցները խղդուած է իւր վարձած խանին մէջ։

—Ռուսական դեսպանատան պահակ Բէկրաֆ շոգենաւը նախընթաց օր մեկնեցաւ ի Նիքոլայէֆ, և Աւստրիոյ դեսպանատան Թուրք պահակն՝ յօսմանեան Արշիպղադոս։

—Ամսոյս 2ին կէս յետոյ Գալֆայի շրջակայ Թաշքէօփրի գիւղամէջին ժողովուրդը մզկիթին մէջ աղօթած պահուն չորս զինեալ աւազակներ մզկիթին դրան առջեւ կենալով այլ և այլ սպառնալիքներ կ'ընեն, սակայն ոստիկանութեան մտեանն իմանալով խոյս կուտան։

—Լոնտոնի Տէյլի Նիուզ լրագրոյ մայիս 6ի (Ն. Տ.) թղթոյն ի Թուրքիա մուտքն արգիլուեցաւ։

—Ըստ տեղեկութեանց Մէրսէվէնի Պ. Ֆ. Ա. որ ի Դատը գիւղ իւր ապահովագրեալ տունը բռնկեցուցած և այսու 8-10 տանց այրուելուն պատճառ եղած էր, ձերբակալուած է Ներքին գործոց նախարարութեան կողմէ ոստիկանութեան ուղղեալ հրահանգի մը համաձայն։

—Քիոսի մէջ թուրք աղջկանց վարժարան մը ի նորոյ կառուցուած լինելով բացումը մեծ հանդիսիւ տեղի ունեցեր է։

—Գերմանիոյ Կարմիր Խաչի ընկերութեան նախագահ Պ. Գաշ երէկ Պերլինէն մայրաքաղաքս ժամանեց արեւելեան երկաթուղիով։

—Էնիդիւղի ժանտարմաներու հարիւրապետ Մէհմէտ Ալի աղա նախընթաց օր յանկարծամահ եղաւ իւր տան մէջ։

—Մաքսային վերատեսչութեան Պոլսոյ քննիչ Աբիֆի պէյ, որ Սելանիկ դնացած էր, երէկ մայրաքաղաքս վերադարձաւ։

—Սպարապետի Դրան զինուորական ատենին քարտուղարներէն Մէհմէտ Նաճի էֆէնտի երէկ Սիրքէճիէն մակոյկով Պէշիքթաշ կ'երթար, երբ մակոյկն ուրիշ մակոյկի մը ընդհարեցաւ եւ Մէհմէտ Նաճի էֆէնտի, որ մակոյկին եռեւի կողմը նըստած էր, ընդհարման ցնցումէն ծովն ինկաւ։ Մէհմէտ Նաճի էֆէնտի ջուրին մէջ խորասուզելով քիչ յետոյ ջուրին երեսն ելաւ եւ նոյն միջոցին անդ գտնուող մակոյկներ օգնութեան փութալով ազատեցին զնա եւ բաղնիք մը տարին հարկ եղած դարմանները տալու համար։

—Մախսուսէի Սաֆարիա շոգենաւն երեքշաբթի գիշեր Գարաքէօյի կամուրջէն ներս մնած պահուն փայտեայ մասին բաղխեցաւ եւ Սկիւտարի շոգենաւերու յատուկ մասին մէկ կողմը թեթեւապէս խորտակեց։

ԲԼԷՃԵԼԻ ԴԱՇՆԱՄՈՒՐՔ

Պ. Պոսի Բարկի Բլէճել Վոլֆ եւ Ընկ. դաշնամուրներու հռչակաւոր գործարանին ներկայացուցիչ անուանուած է մայրաքաղաքիս մէջ։ 1807ին հիմնեալ այս Տան մեծ համբաւն աւելորդ կ'ընծայէ իւր արտադրութեանց ներքողեանն հիւսել կը յիշեցնենք միայն թէ Բլէճել Վոլֆ եւ Ընկ. Տունն առաջին վարձատրութիւններ չհասած է այն ամէն Արուեստահանդէսներու մէջ որոց մասնակցած է. Ռուկէյ գիւղ, 1827, 1834, 1839, 1844. Մէտրմրգանի, 1862. Պարուայ գիւղ, 1855. Մրցանդ դուրս, 1849, 1867, 1873, 1883, 1887. 1878ի Արուեստահանդիսին մէջ Ռուկէյ գիւղ Բանեք նաեւ թէ Շոբէն ընդունած է Բլէճելի ագեւոր դաշնամուրն, ուրիշ ամէն դաշնամուրներէ նախամեծար համարելով զայն։

Վերջերս Մատրիտի և մանաւանդ Մէլբուրնի Արուեստահանդէսներուն մէջ Բլէճել Վոլֆ և Ընկ. Տան ունեցած փայլուն յաջողութիւնը վրայ, Ֆրանսական կառավարութիւնը Պատուոյ Լէգէոն տուած է գործարանին տնօրէն Պ. Լիոնի։ Բլէճել Վոլֆ և Ընկ. Տունն է որ հնարած է խաչաձեւ լարերու դրութիւնը, լարերու յատուկ կալվանացումը, եւ եւ։

Պ. Պոսի առժամեայ կերպով ուղիղ և ոգեւոր դաշնամուրներու մթերանոց մը հաստատած է Տըմիվիլի վաճառատանց մէջ, ի Բերա, ուր հասարակութիւնը կրնայ երթալ այցելել զայնս օրուան ամէն ժամուն։ Պարզ քննութեամբ մը, պիտի հասկցուի Բլէճելի գործիքներուն անժխտելի գերազանցութիւնը։

Le journal ARÉVELK est mis gratuitement à la disposition des visiteurs de l'Exposition Universelle de 1889 à Paris, au bureau de Renseignements Commerciaux, à la Section des Colonies françaises, Esplanade des Invalides.

ՕՍՄ. ԿԱԼՍՍ. ՊԱՆՔԱ

Կը ծանուցուի հասարակութեան թէ փափաքողք կրնան Օսմ. Կայս. Պանքային Ղալաթիոյ դրասենեակներէն դնել երկաթուղեայ յառաջիկայ վիճակահանութեան բռօմէսի տոմսեր, ամէն օր, ժամ 10էն 3½ (Ը. Ե.)։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Մատրիտ, 23 մայիս

Երեսփոխանաց ժողովը մերժեց առաջարկ մը, որ կը պահանջէր օտարամուտ ցորեներուն և դիներուն մաքսն աւելցնել։

— —

ԱՆԳԼԻՈՅ ՊԱՆՔԱ

Լոնտոն, 23 մայիս

Անգլիոյ Պանքային շաբաթական հաշուեկիրը՝ նախորդ շաբթուան հաշուեկիրը ոյն հետ բաղդատմամբ՝ հետեւեալ տարբերութիւնները ցոյց կուտայ.

Պատրաստ մետաղադրամ— յաւելում—անգլ. ոսկի	392,000
Պանքնոթք ի պահեստի— նուազում—անգլ. ոսկի	3,948,000
Փոխանակագիրք և այլ թղթեր—յաւելում—անգլ. ոսկի .	620,000
Պահեստի դրամոց համեմատութիւնն յանձնառութեանց հետ—	42·15%

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 12 մայիս
Դոլիէան

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՅ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ (Պանքային).....	110 1/4
3 » » » (վճռելիին)	109 7/8
3 » Բարիզի » (պանքային).....	22 92 1/2
» » » (վճռելիին)	23

Օսմանեան Քէնսոլիտէ

Երէկ երեկոյ գոց. (Մեայ. Ս. Սերի		18 19
Պօրսային գոցուելէն վերջը	»	18 19
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուելուս	»	18 21
Կէս օրին	»	18 21

ԻՍԹԻԳԱԶԸ ՏԱՍԻԼԻ

Երէկ երեկոյ	47 30
Այս առաւօտ	47 27
Կէս օր	47 30

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԻԼԹՈՅ

Փոխառութիւն	A. Սերի	29 10
»	B. »	17 20
»	C. »	18 21

ԲԱԺՆԵՏՈՒՄՔ

Սօսիէթէ ժէնէրալ.....	Անգլ. Լ.	4 34
Քրէտի ժէնէրալ.....	Օսմ. »	9 14
Պանք ոք Ֆրանս	» »	7 30
Սօս. Շանժ է վայէօր.....	» »	4 38
Թրամուէյ	» »	485
Բուսվէլի երկաթուղի.....	Ֆր.	67 75
Օթիլիպասլան ոք Բրիօրիթէ	»	— —
Բաժնեթուղթ Լավրիսմի	»	102

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՅ

Օսմանեան ոսկի.....	ղրշ.	100
20 Ֆրանքնոց.....	»	87 32
Անգլիական ոսկի	»	110 32
Իմպերիալ	»	90 20
Քրէտիզ	»	51 20
Լուսպի թղթագրամ	»	8 49
» արծաթ	»	77 25
Մէջ. արծաթ. (տարբ)	»	108 25
Վիեննոց	»	104
Հինգնոց	»	104
Մէթալիք	»	102
Թասֆիլէ	»	8 30

ԳԱՐԱՌԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ԱՐԱԲԿԻՐ, 18 ապրիլ.

Ազգային լրագիրք մերթ ընդ մերթ յորդորած են Կ. Պոլսոյ հայ բժիշկներն՝ Մայրաքաղաքէն դուրս ալ գործունէութեան ասպարէզներ փնտռելու, մանաւանդ որ գաւառները, թէև տակաւին չեն վարժուած արժանաւորապէս վարձատրել բժիշկները, բայց մեծ պէտք ունին անոնց ծառայութեանց։ Այս հրաւէրք լսելի եղած են սակաւաթիւ հայ բժիշկներու։ Անոնց մէջ արժանաւորագոյն տեղ մը կը բռնէ այժմ Տքթ. Միսաք Էֆէնտի Ճէվահիրճեան, համակրելի գիտնական երիտասարդն կեսարացի, որ Կ. Պոլսոյ կայսերական Բժշկական Վարժարանին մէջ փայլուն քննութիւններ անցուցած, տարիներէ հետէ դաւառաց մէջ քաղաքային բժշկութեան պաշտօններ կը վարէ մեծաւ յաջողակութեամբ։

Տքթ. Ճէվահիրճեան վերջերս ի Քարբերդ դանուելով, և իւր արուեստական ճարտարութեանն հաւասար իւր բարեսէր զգացմանց համբաւը մինչեւ տեղս հասնելով, խնդրուեցաւ որ Յարաբկիր այցելէ, և մարտ ամսուն մէջ քաղաքս հասաւ առժամապէս։

Այս այցելութեան միջոցին Տքթ. Ճէվահիրճեան մնալաճառ Մամարտ աղայի 10 ամեայ Յովհաննէս որդեակէն երկու կտոր քար հանեց երեք վայրկենի մէջ, մին հաւ կիթի խոշորութեամբ, միւսն ալ նշաձաբի չափ։ Հեռադրատան թուրք պաշտօնէի մը Ապտ-իլ-Գադրը անուն որդիին մեծ ընկոյզի մը չափ քար հանեց երեք վայրկենի մէջ։ Դրէթէ նոյն մեծութեամբ քար մ'ալ Զէօփճիեան Յովհաննէս աղայի եօթն տարեկան զաւկէն հանեց երեք վայրկենէն։ Այս տեսակ ուրիշ քանի մը գործողութիւններ եւս կատարեց մեծ ճարտարութեամբ։ Քաղաքիս ազգային վարժարանի սաներէն Խորէն անուն 17 տարեկան պատանւոյն կաղ և յետկոյս շրջեալ ոտքն յաջողեցաւ բուժել։ Ճանճիկեան Գրիգորի միամեայ Հայկ անուն ի մօրէ ծընեալ երկու քթերէն մին կտրելով դէմքը շտկեց կատարելապէս Նաւաս, տեղւոյս չորրորդ զօրաբաժնէն Մուսթաֆա անուն զինուորի մը վրայ կատարած քարահանութեան գործողութեան համար վաշտին հաղարապետին և բոլոր սպայից ստորագրութեամբ մարտ 28 շնորհակալագրեալ մը յանձնուեցաւ մեծայարգ Տոքթորին։

Տքթ. Ճէվահիրճեան թէեւ շատ չկեցաւ Յարաբկիր, բայց քիչ ժամանակի մէջ ա՛նչափ տառապանքներ սփոփեց, և ա՛նչափ բարութիւն ցուցուց աղքատներու, որ արժան կը համարինք ներկայիս Արաբկիրցւոց Ջեմ շնորհակալիքն յայտնել պատուարժան Տոքթորին, և մաղթել որ դաւառները միշտ վայելեն այսպիսի բարեսիրտ և ճարտար բժշկաց իրենամքները։

ՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱԿ

ՈՒԱՇԻՆԿԴՈՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՆ

Ա.

ՆԻՒ ԵՈՐՔ, 6 Մայիս

Վերջին տասնհինգ տարիներէ հետէ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգաց քաղաքացիք հարիւրերորդ տարեդարձի հանդէսներով կը տօնեն իրենց անկախութեան և իբրեւ առանձին ազգ գոյութեան երկանց, ծննդեան և առաջին կռուոց և ճըգանց այլ և այլ դէպքերն և պատահարներն։ Ազգային տօնական մեծ հանդէսն որ այս տարի Ապրիլ 29ին սկսաւ ի Նիւ-Եորք, և տեւեց երեք օր և երեք գիշեր, եղաւ լրումն և պսակ հարիւրերորդ տարեդարձի հանդէսներու։ Միացեալ Նահանգաց անկախութեան երկունքը տեւեցին ամբողջ եօթը տարի, և նորածին հանրապետութիւնն իւր գոյութեան առաջին եօթը տարիներուն մէջ անցաւ բազմադիմի տագնապներէ և վտանգներէ, և կենդանութեան ու բարգաւաճման յոյսը բաւական ատեն շատ աղօտ էր։ Արդարեւ շատ վշտերէ և յուզմունքներէ ետքը Սահմանադրութիւնն ընդունուած էր բաւական թուով նահանգներէ այնպէս որ Ազգային ընդհանուր կառավարութիւն մը հաստատելու գործը բաղդատմամբ առաջին տարիներուն դիւրացած էր, բայց ազգային ընդհանուր ժողովներ իրարու կը յաջորդէին առանց կարենալու լուծել ընդհանուր կառավարութեան վերջնական կերպի և ձևի խնդիրն որ գործոյն հանգուցի նման կնճռոտ էր։ Վերջապէս 1789ի Մարտ ամսոյ կին առաւօտուն թնդանօթներ արձակուեցան և եկեղեցեաց զանգակներն հնչեցին Նիւ Եորքի մէջ աւետելու ժողովրդեան թէ քաղաքական անձկութեան և տագնապներու երկար գիշերէ մ'ետքն ազգային երջանկութեան արշալոյսն սկսած է տեսնուիլ։ Սակայն նոր կառավարութիւնն սկսելու համար Ազգային Գերագոյն ժողովոյ անդամներէն բաւական մարդիկ չկային որ մեծամասնութեամբ օրինաւոր որոշումն տային և գործ տեսնէին, ուստի եւ կենաց և մահու խնդրոյն լուծումն անգամ մը եւս յետձգուեցաւ։ Նահանգներէն և գաւառներէն ի Նիւ-Եորք ճամբորդել, մանաւանդ գարնան ատեն, շատ դժուարին էր։ Ճամբաները գէշ վիճակի մէջ էին, և տեղ տեղ անանցանելի։ Ոչ շոգենաւ կար ոչ երկաթուղի։ Ձիներն հալած և գետինը սառոյցներով լի էին, եւ այս պատճառաւ ժողովրդեան երեսփոխանաք կ'ուշանային, և ընդհանուր անձկութիւնն ի մայր հասած էր։ Ապրիլի առաջին օրն երեսփոխանաց ժողովը մեծամասնութիւն ունեցաւ, և անմիջապէս սկսաւ գործի։ Այս ժողովոյ կարեւորագոյն գործն եղաւ Միացեալ Նահանգաց նախագահի և փոխ նախագահի ընտրութեան համար տրուած քուէները հաշուել։ Ճորճ Ուաշինկդոն միաձայնութեամբ ընտրուեցաւ Նախագահ ընդունելով ներկայ վաթսուն և ինն անդամոց քուէները, և Ճոն Ադամս ընդունելով երեսուն և չորս երեսփոխանաց քուէները հրատարակուեցաւ Փոխ-Նախագահ Միացեալ Նահանգաց։ Հիւսիսային Գարօլայնա և Բօտ Այլընտ նահանգները վաւերացուցած չէին Սահմանադրութիւնն և Նիւ-Եորք նահանգն անփոյթ եղած էր դաշնակցական ընտրողներ կարգելու։ Նախագահական ընտրութեան քուէները հաշուելու ատեն Նիւ Եորք նահանգին երեսփոխաններէն ոչ ոք ներկայ էր։

Ընտրութեան արդիւնքն հաղորդուեցաւ նորընտիր նախագահին եւ փոխ-նախագահին։ Ազգային գերագոյն ժողովոյ պատուիրակն շաբաթէ մը հազիւ կրցաւ հասնիլ Մաունթ Վէրնօն, ուր կը բնակէր Ճորճ Ուաշինկդոն իբրեւ վաղեմին Սինսինատուս առանձնացեալ իւր ագարակն յետ ծառայելոյ հայրենեաց։ Ուաշինկդոն համակերպեցաւ ազգին բաղձանաց ու կամաց, և այսպէս պատասխանեց պատուիրակին. «Գիտեմ որչափ ծանր է պաշտօնն որ կը յանձնուի ինձ, և կ'զգամ իմ անկարողութիւնս ըստ արժանւոյն կատարելու զայն։ Երանի՜ թէ ազգն յետոյ առիթ չունենայ ցաւելու այս ընտրութեան համար։» Ուաշինկդոն նկատողութեան առնելով երեսփոխանաց եւ ժողովրդեան անձկութիւնն խոստացաւ փութալ օր մ'ետքը ճամբայ ելնել դէպ ի Նիւ-Եորք, եւ այսպէս կը գրէ իւր օրագրին մէջ այն օրն երբ ճանրայ ելաւ Մաունթ Վէրնօնէ. «Ճամը 10 ին հրաժեշտի ողջոյն տուի Մաունթ Վէրնօնի, առանձնական կենաց եւ առանին երջանկութեան, եւ անբացատրելի հոգերով եւ անձկութեամբ, եւ նոյն ատեն հայրենեաց հրաւէրին հնազանդելով ժողովրդեան ծառայելու լաւագոյն տրամադրութեամբ, բայց ժողովրդեան ակնկալութիւնները պսակելու նուազագոյն յուսով ճամբայ ելայ դէպ ի Նիւ-Եորք։» Ուաշինկդոնի այս ճամբորդութիւնն էր աւելի փառաւոր քան աշխարհակալի մը յաղթանակաւ դարձն յիւր երկիր։ Ճամբուն վրայ ամէն տեղ եւ ամէն կողմէ արք, կանայք եւ մանկտի կ'ելնէին ընդ առաջ այս անզուգական մարդուն, քաջ զօրականին, անձնուէր հայրենասիրին, իւր հայրենեաց փրկչին։ Ցաղթութեան կամարներ կանգնուած էին շատ տեղեր, նուագածուաց խումբեր հայրենասիրական երգանկներ կը նուագէին, տիկնայք եւ աղջկունք ծաղիկներ կը սփռէին, եւ հաղարաւորք կը գոչէին «Կեցցէ յամս յամայր Ճորճ Ուաշինկթոն, կեցցէ հայրն ժողովրդեան»։

Ապրիլ 23 ին հասաւ Էլիզապէթթաուն ի Նիւ Ճէրզի, ոչ շատ հեռի Նիւ-Եորք քաղաքէն, եւ հոն սպասեց ազգային գերագոյն ժողովոյ կողմէն ընդ առաջ նախագահին զրկուած մանախմբին։ Էլիզապէթթաունէն քաղաքացեաց եւ զինուորականաց մեծ բազմութեամբ ճամբայ ելաւ երեթալու Էլիզապէթթաուն Բօէնթ, ուստի նստաւ փառաւոր նաւակ մը գալու ի Նիւ-Եորք։ Այս նաւակն յատկապէս պատրաստուած էր, եւ զայն կը վարէին երեքտասան սպիտակազգեստ քաջ նաւավարներ։ Թնդանօթաց գոռումներ աւետեցին նորընտիր նախագահին Էլիզապէթթաուն Բօէնթէն մեկնելն։ Նիւ-Եորքի ծովեզերքը գտնուած բոլոր նաւեր զարդարուած էին դրօշներով։ Ուաշինկդոն մեծ թափորով եւ ցնծութեան ձայներով ընդունուեցաւ ի Նիւ Եորք, եւ գիշերը բոլոր քաղաքը լուսաւորուեցաւ։ Ամէն կողմէ կը լսուէր անկեղծ խնդակցութեան խոստովանութիւն, եւ շատեր կ'ըսէին «Արդ կրնան գոհ մեռնիլ, այս բարեգուշակ օրէն առաջ ի լրումն իրենց երջանկութեան կը մնար միայն տեսնել հայրենեաց փրկչին երեսն, եւ այժմ զայն ալ տեսան։»

Նախագահին հանդիսաւոր կերպով իւր ուխտը կատարելու համար վերջնական կերպով որոշուեցաւ ապրիլի երեսներորդ օրն, եւ արարողութեանց մասին հարկաւոր կարգադրութիւններ եղան և ուրիշ պատրաստութիւններ փութով կատարուեցան։

Հասաւ երջանիկ օրն որում անձկութեամբ կ'ըսպասէր բոլոր երկիրն երկար ատենէ ի վեր։ Վերջին քարը պիտի դրուէր այն հոյակապ շէնքին ճակատն որուն հիմերը դրուած էին տասներեք տարի առաջ։ 1789 ի ապրիլի երեսներորդ օրն էր, եւ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգաց առաջին Նախագահն հանդիսաւոր ուխտ պիտի ընէր հաւատարիմ մնալ Սահմանադրութեան։ Նիւ-Եորք, որ անատեն 25,000 բնակիչ միայն ուներ, մեծ բազմութեամբ լեցուած էր մէկ ծայրէն միւսը։ Առաւօտուն ի ծագել արեւու թնդանօթաց գոռումներով սկսան օրուան արարողութիւնք։ Ժամն 9 ին եկեղեցեաց զանգակներն հնչեցին կէս ժամ, եւ հաւատացեալք խռնեցան յեկեղեցիս Վերինից օրհնութիւնը խնդրել նոր կառավարութեան վրայ, շնորհք եւ պաշտպանութիւն նորընտիր նախագահին, և յաջողութիւն նոր վարչութեան»։

Ուաշինկդոն զինուորական թափորով եկաւ Մերակոյտի ժողովարանն ի Ֆէդերալ Հոլ։ Ֆէդերալ Հոլի պատշգամին վերայ առաջի մեծ բազմութեան և ի ներկայութեան աւագանւոյն եւ ազգին երեսփոխանաց Մերակոյտի գահերէցն այսպէս կատարել տուաւ նոր նախագահին երդումն և ուխտը. «Կ'երդնում հանդիսաւոր կերպով թէ հաւատարմութեամբ պիտի վարեմ Միացեալ Նահանգաց Նախագահի պաշտօնն եւ բոլոր կարողութեամբս պիտի պահպանեմ և պաշտպանեմ Միացեալ Նահանգաց Սահմանադրութիւնը։» Նախագահը գլուխը խոնարհեցուց, և համբուրելով Աստուածաշունչ գիրքն որ թաւշեայ բարձիկի մը վրայ դրուած էր անոր առջեւ, կարի զգածեալ կերպով բրաւ երդումն, և յարեց «Աստուած օգնէ ինձ»։ Ուխտին անմիջապէս ետքն տասներեք թնդանօթ պարպուեցաւ որպէս ձայն հաւանութեան տասներեք նահանգաց որ ընդունած էին Սահմանադրութիւնն, եւ ժողովուրդն որոտագին գոչեց. «Աստուած օրհնէ մեր Ուաշինկդոնն, երկար ապրի մեր սիրելի Նախագահը։» Նախագահը խոնարհեցաւ առաջի ժողովրդեան, և օրը դարձեալ թնդաց ծափահարութիւններով։ Ուաշինկդոն պատշգամէն դարձաւ Մերակոյտի ժողովարանն և հոն ըրաւ իւր ուզերձը։ Ժամանակակից նշանաւոր անձ մը, որ ներկայ էր հանդիսին, այսպէս կը նկարագրէ զայն. «Շատ սրտաշարժ և վեմ էր տեսարանը։ Նախագահին տխուր կոչուելը ստոիճան լուրջ դէմքն, անոր ամենեսեան պարկեշտութիւնն, խոր և քըչիկ մը դողդողացող ձայնն մտքի առջեւ եկած ուրիշ շատ մը իրաց վրայ ուշնալով ներկայ գտնուողներուն վրայ խորին յուզում յառաջ բերին, և ես այլ յայլմէ եղայ։ Ինձ այնպէս թուեցաւ թէ աչքիս առջեւ կը կենար այլաբանական պատկեր մը յորում առաքինութիւնն պատկերացած էր յանձին Ուաշինկդոնի և կը խօսէր այնպիսեաց զորս կ'ուզէր իրեն հետեւողներ ընել։ Առաքինութեան զօրութիւնը սրտի վրայ երբէք աւելի մեծ, եւ իւր վարդապետութիւնն անձին օրինակաւ հաստատելն երբէք աւելի կատարեալ եղած չէր։»

Ուաշինկդոն իւր ուղերձն ընելէ ետքը գնաց ընկերութեամբ երեսփոխանաց Սուրբ Պօղոսի եկեղեցին, և ներկայ գտնուեցաւ աստուածային պաշտաման։ Նոյն երեկոյ հրախաղութիւններ և ճրագալոյց եղաւ, և ժողովրդեան ուրախութիւնն և խանդն ու եռանդն շատ օրեր չպակսեցան։

Ոչ միայն Ամերիկայի Միացեալ Նահանգաց այլ և աշխարհի պատմութեան մէջ նշանաւոր թուական մ'եղաւ այն օրն յորում Ուաշինկդոն ըրաւ իւր ուխտն հաւատարիմ մնալու Միացեալ Նահանգաց Սահմանադրութեան, և այսպէս սկսաւ իւր պաշտօնն իբրեւ առաջին Նախագահ Միացեալ Նահանգաց։ Հազիւ կարելի է գտնել ուրիշ օրինակ մը ազգաց պատմութեան մէջ, ուր կառավարութեան մը, բաւական երկար ատեն դիմացած և աշխարհի մէջ կարեւոր դիրք բռնած կառավարութեան մը, սկզբնաւորութեան թուականն է այնպէս որոշ որպէս ծագումն կառավարութեան Ամերիկայի Միացեալ Նահանգաց։ Այն հանդէսներն եւ արարողութիւնք որ կատարուեցան 1789 ի Ապրիլի 30ին Նիւ Եորքի Ֆէդերալ Հոլ կոչուած շէնքին մէջ էին մկրտութեան արարողութիւնք հաստատութեան կիրք և դրոշմ տալու նորածին Հանրապետութեան կառավարութեան, և երախտագէտ ժողովուրդ մը նոյն օրը կը յանձնէր իւր քաղաքային շահերու հոգն այնմ որում յանձնած էր զինուորական գերագոյն իշխանութիւն կենաց և մահու տագնապի և այն սաստիկ կռիւներուն մէջ զորս երկար տարիներ կ'ընէր իւր գոյութեան և անկախութեան համար։ 1789ի Ապրիլի երեսներորդ օրն երջանկութեան և բարգաւաճման բարենշան դարեգլուխ մ'եղաւ Միացեալ Նահանգաց համար, ուստի և այս դարեգլխոյն հարիւրերորդ տարեդարձի հանդէսներն եղան գերազանցապէս ազգային և շքեղ։

Նիւ Եորք քաղաքին նախորդ քաղաքապետն իւր տարի մ'առաջ երկու հարիւր նշանաւոր քաղաքացիներէ բաղկացեալ յանձնաժողով մը կազմած և լիազօր իշխանութիւն տուած էր այն յանձնաժողովոյ Ուաշինկդոնի նախագահութեան և Միացեալ Նահանգաց կառավարութեան վերջնական կերպով հաստատութեան հարիւրերորդ տարեդարձը Նիւ Եորք քաղաքին մէջ ազգային մեծ հանդէսներով տօնելու համար հարկաւոր նախապատրաստութիւնները տեսնելու։ Ցանձնաժողովն սկիզբէն ի վեր կը գործէր եռանդեամբ, և կը բազմապակէր իւր ջանքերը ցորչափ աւելի կը մօտենային տարեդարձի օրերը։ Ցանձնաժողովն ուրիշ շատ մը կարգադրութիւններու հետ ըրած էր հետեւեալ կարգադրութիւնները հանդէսներու։

Ապրիլ 29.

1. Նաւային թափորով բերել նախագահն Էլիզապէթ Թաուն Բոէնթէն որպէս հարիւր տարի առաջ բերուած էր Ճորճ Ուաշինկդոն։

2. Նախագահին պաշտօնական ընդունելութիւն ընել Նիւ Եորքի ամենավառաւոր մէկ շէնքին մէջ, և անոնի առաջնորդել Նախագահը Քաղաքապետական ապարանքն նահանգին կուսակալին, քաղաքապետին և քաղաքացեաց մեծարանքն ընդունելու։

3. Նոյն երեկոյ տալ մեծ պարահանդէս։

Ապրիլ 30

4. Փառաբանութեան և գոհութեան մասնաւոր պաշտօն կատարել Ս. Պօղոսի եկեղեցւոյն մէջ, ուր պաշտօնի ներկայ գտնուեցաւ Ուաշինկդոն իւր ուխտը կատարելէ ետքը։

5. Կրօնական պաշտամունքէ ետքը գրական պաշտօններ կատարել այն տեղն ուր էր երբեմն պատմական Ֆէդերալ Հոլի շէնքը։

6. Զինուորական մեծ թափոր։

7. Նոյն երեկոյ տալ հարիւրամեայ հանդիսին մեծ խնջոյքն։

8. Երեկոյին հրախաղութիւն ընել քաղաքին այլ և այլ թաղերն և հրապարակները։

Մայիս 1.

9. Արուեստաւորաց ու քաղաքացեաց մեծ թափոր։

Արդէն յանձնաժողովն ապրիլ 17ին բացած էր արուեստահանդէս մը ուր ի տես հասարակութեան դրուած էին պատմական պատկերներ ու յեղափոխութեան ժամանակի ուրիշ յիշատակարաններ եւ նշխարներ, զորս ազգասիրաբար փոխ տուած էին յանձնաժողովին այն պատկերներուն եւ յիշատակարաններու տէրերը։

Ամերիկայի թերթերն, ինչպէս սովոր են, ամիսներ առաջ սկսան գրել հարիւրամեակի հանդէսներու վրայ, եւ հատորներ լեցնելու չափ շատ բաներ հրատարակեցին Ուաշինկդոնի և անոր նախագահութեան ժամանակի մասնր մունր դիպաց վրայ։ Ցանձնաժողովն բոլոր նահանգաց կուսակալներն և ուրիշ պաշտօնականներն ու պատուաւոր անձերն հրաւիրած էր մասնակցիլ հանդէսներուն, և այս հրաւէրն գրեթէ ամէն կողմ ընդհանուր ընդունելութիւն գտած էր։ Օրեր առաջ լեցուեցան Նիւ Եորքի ճանապարհներն, ու շատեր շաբաթներ առաջ վարձած էին իրենց սենեակներն։

Զինուորական և արուեստական թափորներու անցնելու ճամբաներուն վրայ բիւրաւոր մարդերու կայնելու և նստելու տեղեր շինուեցան, բայց և այնպէս այս տեղերն անբաւական էին։ Թափորին ճամբաներուն վրայ պատուհաններ և սենեակներ առասպելական դներով վարձուեցան։ Միայն երկու օր հինգ վեց ժամու համար մէկ սենեկի մինչեւ 300 թալէր վարձ տրուեցաւ։

* * *

ԱԶԴ

Ֆլ-ինէան շոգենաւը, Լիվրբուլէն մայրաքաղաքս հասած է ընդհանուր վճառքով։

Է.Տ. ԼԱՖՈՆԴԷՆ

Գրծակալ Ֆլ-ինէանի ընկ.

ԻԼԱՆ

ԽԱՋԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՒ ՇԱՀԱՆԷ

Սէրայը հիւմայուն իշխն ալընաճաղ քէօմիւրիւն դարարը դաթիսի իշպու մայիսը բումինն եիրմի տէօրտունճի չարշանպիէ կիւնի վիրիլէճէկինտէն թալիպ օլանլարը եէվմը մեզքիւրտ սաաթ ալթրտան նիհայէթ ոգուղա գատար խազինէի խասսայ Շահանէյէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

10 Մայիս 305

309 1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊՐ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ

Ինչաամթը սաքէրիյէ լաղըմէսի իչուն միւպայեասընա լիւզում կէօրիւնէն օն պէն գէյէ քիւլիչէ գուրշուն միւնագասայա գօնուլարաղ մայիսին օնտէօրտունճի փաղար կիւնի գարարը դաթիսի վէ իրթէսի կիւնիւ եիրտէ պէշ թէնղիլմէթը իճրա վէ դապուլ օլունճաքընտան թալիպ օլանլարը ինչաամթը տաիրէսինէ միւրաճաաթ իթմէլերի իլան օլունուր։

8 մայիս 1889 477

Նօ. 3 3—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊՐ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ

Ինչաամթը սաքէրիյէ լաղըմէսի իչուն միւպայեասընա լիւզում կէօրիւնէն օն պէն գէյէ քիւլիչէ գուրշուն միւնագասայա գօնուլարաղ մայիսին օնտէօրտունճի փաղար կիւնի գարարը դաթիսի վէ իրթէսի կիւնիւ եիրտէ պէշ թէնղիլմէթը իճրա վէ դապուլ օլունճաքընտան թալիպ օլանլարը ինչաամթը տաիրէսինէ միւրաճաաթ իթմէլերի իլան օլունուր։

8 մայիս 1889 478

Նօ. 4 3—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊՐ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ

Կիրիա Ֆըրդասը իչուն միւպայեա օլունճաքը օն պիր գայէմ էրզագէն մայիսին օն պէշինճի կիւնի գարարը դաթիսի վիրիլէճէկինտէն իթմասընա թալիպ օլանլարը վէ չէրայիթինի աղնամաք խաթէյէնէրին մնգամը սէրասքէրի լէվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

8 մայիս 1889 479

Նօ. 5 3—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊՐ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ

Հայվանաթը միրիյէ իչուն միւպայեա օլունճաքը եվվելճէ իլան գըլընան պիր պուլուդ միլիօն գէյէքէն էքի միլիոն գէյէյէ գատար կկյահէն պէհէր գէյէսի եիրմի պէշ փարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ մայիսը բումինն օն եէտինճի կիւնի գարարը դաթիսի վիրիլէճէկինտէն իթմասընա թալիպ օլանլարը մնգամը սէրասքէրի լէվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

8 մայիս 1889 480

Նօ. 6 3—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊՐ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ

Նէֆսի Սէլանիքլէ կէսթօպէ, կէվկէլի, Գարա գարիյէ, Եէնիճէ մէվգիյինտէ պուլունճաքը ասաքիրի շահանէնին կէլէճէք աղօսթօս նիհայէթինէ գատար լուզումի օլաճաք տաղիդին պէհէր գէյէսի գէրդ պէշ փարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ մայիսին ինպէշինճի բազար իրթէսի կիւնի գարարը դաթիսի վիրիլէճէկինտէն իթմասընա թալիպ օլանլարը մնգամը սէրասքէրի լէվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

8 մայիս 1889 521

Նօ. 7 3—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊՐ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ

Իքինճի օրտույի հիւմայուն մէրքէզ վէ մէվգիիինտէ պուլունան սիւվարի վէ թօփճը վէ սայիրէ հայվանաթը իչուն 1305 սէնէսինտէ լիւզումի օլաճաք էշեայի մուլթայպէյի վէ նալ վէ մրիյին միւնագասա վէ գարարը տէրտէսթի իտուկինտէն իթմասընա թալիպ օլանլարը նիհայէթ պիր հաֆթայա գատար մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթ տայիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

9 մայիս 1889 522

Նօ. 8 3—3

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՀԱՆԴԵՐՁԵՂԻՆԱՑ

AU CROISSANT Օ ԳՐՈՒԱՍԱՆ

94, Նիւքսէք Գալտրըմ, Վայվոտայի դիմաց, 94 24

Օ Գրուասան վաճառատունը, քաջալերեալ հասարակութեան փոխեռանդնութենէն այցելելու համար իր ընդարձակ հաստատութիւնն, այս տարի բոլոր ջանք ի գործ դրած է, ամէնէն վայելուչ, ամէնէն հաստատ և ամէնէն գեղեցիկ հանդերձներն ունենալու համար։ Ամէնէն ածանի համար, ֆնթպոնակ և կ-ոնթէլ գըծած է ինչ որ գտած է ամէնէն աւելի նոր, սիրուն և վայելուչ։ Ամէնէն հաստատի համար, մասնաւոր կերպերով փորձել տուած է կերպասներն և հանդերձներու պարտաստութեան յանձնած այն կտորներն որոց հաստատութիւնն երաշխաւորեալ է։ Ամէնէն վայելուչի համար, իր գործականներուն մէջ գոյծած է Բարիզի ամենէն նորաձեւ վարպետները։

Աւասիկ ի վաճառ հանուած հանդերձներուն մէկ պզտիկ ցանկը։

	Ֆրանք
Ռըտինկոթ, Ռուպէի կերպասով, խամեալ կարուածք, վայելուչ ձև	38
Գծաւոր ճոխ բանդալոն, եէոդրա կարուածք և կտրուածք	18
Ամիրոյզ գգեստ գոլշ կամ շագանակագոյն, եէոդրա կարուածք	45, 50, 55
Ամիրոյզ գգեստ, ֆեղնիր գշմ-ոեղն, հաստատութիւնն երաշխաւորեալ	25, 30, 35
Գծաւոր ֆարֆալոնէ, զանազան տեսակ, վայելուչ,	25, 30, 40, 45
Գծաւոր բանդալոնք սկսեալ 8 ֆրանքէն։	
Պոնթոսը և ժիլէ Ռուպէի կերպասով, վայելուչ կտրուածք,	34

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՔՈՆՍՈԼԻՏԻ ՊԱՐՏՔ

1881 Դեկտեմբեր 8|20 ի Կայսերական Իրատէով Թողեալ Հասոյթք

Ը. ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ–ԱՊՐԻԼ 1889

ՀԱՍՈՅԹՔ	Զուտ հասոյթ գաւառ. վարչ. Դրուշ		Ընդհ. տնօրէնութեան կողմէ վճարեալ ծախք Դրուշ		Զուտ հասոյթ Գաւառական եւ կեդրոնական վարչութեան Դրուշ		Օսմ. ոսկի		Նախորդ ամիսներէն Օսմ. ոսկի		Գումար մինչեւ 1889 Ապրիլ 30 Օսմ. ոսկի	
Վերջ անուղղակի տուրք: Դիմաքոտ (յետանեալ տրոց գանձումն)												
Աղ												
Դրոշմ	6,654,319	47	(1) 253,278	34	6,401,041	13	61,856	46	74,466	12	136,322	58
Ոգելից ըմպելիք												
Զինարան												
Մետաքս												
Ծախսոտ: Հասոյթք Լեժիէն(*)	...	...	...	...	...	...	...	...	187,500	...	187,500	...
Զանազան հասուցմունք: Հարկ Պուլկարիոյ փոխանակեալ ծախսոտի տասանորդէն առնուելիք 100,000 Օսմ. լիրայով՝ մինչեւ ցորդշումն յիւրեալ հարկին	474,776	69	...	...	474,776	69	4,632	20	4,129	08	8,761	28
Յաւելուած Նիպրոսի հասութից փոխանակեալ ծախսոտի տասանորդին յաւելուածով, կամ Մաքատան վրայ փոխանակագրեալ գոյանալիք 130,000 Օսմ. լիրայով	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Արեւելեան Ռումելիի տարեկան հարկէն	1,266,886	...	...	...	1,266,886	...	12,668	86	12,668	86	25,337	72
Թեմիկէքիի տուրք, Մաքատատունէն փոխանակագրով վճարելի	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Սեպլիոյ, Գարատաղի, Պուլկարիոյ և Յունաստանի բաժին ինկած պարտք	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Գումար	8,395,982	16	253,278	34	8,142,703	82	79,157	52	278,764	06	357,921	58
Զանազանք: Պատրաստ դրամներէ առնուած շահ	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Լուսնպաշահ (ածիս) դրամոց փոխանակութեան վրայ	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Ընդհ. գումար	8,395,982	16	253,278	34	5,142,703	82	79,157	52	278,764	06	357,921	58

	Դրուշ		Օսմ. ոսկի		Օսմ. ոսկի	
Վճարեալ գումարք Կայսերական Իրատէին 10 և երկու յորդուածներով նախատեսեալ արժէթթերուն ի հաշիւ			...	...	...	...
Բնակարանի պարտուց տոկոսին համար Եւրոպա քաշուած և Կ. Պոլիս վճարուած գումարք			194,655	26	...	...
Օսմանեան Ընդհանուր Պարտուց Վարչական Խորհրդին ընդհանուր ծախք			4,26	73	...	...
Օսմ. Կայսերական Պանքան դրուած ոսկեդրամ			16,189	81	...	...
» » » » փոխանակելի դրամ	14,761606	33	141,803	42	...	...
Կենդրոնական վարչութեան մասուկին մէջ ոսկեդրամ			...	...	...	...
» » » » փոխանակելի դրամ	837	93	8	36	...	...
					357,921	58

Ի Դիմաց Վարչական Խորհրդոյ

Նախագահ (Ստ.) Ժ. ՕՊԱՐԻ

Խորհրդական Պատուիրակ (Ստ.) ԲԻՐԻՆՍԻԿ

Վաւերացեալ ճշդութիւնն ըստ տուեալաց

Կ. Պոլիս, 3/15 Մայիս 1889 (ԷԽԷ)

846

(1) Մէջն առնելով նաեւ 18536·50 դրուշ, պարտքն 17842·79 դրուշ ոսկեդրամ, Մուրուրիյէի վրայ տուրքէն առնուած բաժին։

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 1,000,000

"ՖԻՆԻՔՍ"

Հիմնեալ ի Լընտըն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որդի բաժնետերաց Անգղիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 16,000,000 Անգլ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար։

31

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակոտ՝ նալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոց, որք ունիք լիազօր խչխանութիւն կալզադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. միակ գործակալք ի Պոլիս և ի Շրջակայս
Թիւ 12, Սանտալճը խան, Ղալաթիա, Աստրիական թղթատան վերեւ։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ ... գումար 8,000,000
Պահեստի դրամ ցվերջ յունիս 1888 » 4,817,262
Տարեկան հասոյթ » » » » 10,069,700

Ընկերութիւնս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք։

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ՖՈՒԱՆՔՖՕՐԹՈՒԱԶ

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ գումար 6,250,000 Պահեստի դրամ գումար 1,270,300

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ չոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և գրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք։ Սոյն նիւթերու վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ընկերութիւնս միացած է եւրոպական 13 լաւագոյն ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամագլուխն ու պահեստի դրամն է Աւելի քան 100,000,000 գումար

Լիազօր ներկայացուցիչ Հայայն Թուրքիոյ

3

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ—Գաբու, Ցօռկիատիս խան.

ԾԱՆՕԹ.—Ցեարք Ներսէսեան Հայր և Որդի, Ընկերութեանցս Պոլսոյ դրամատեարը, լիակատար ՎԱՐԿ ու ՀՐԱՀԱՆԳ ընդունած են վճարելու անմիջապէս այն ամեն վնաս, որոյ հաշիւը հաստատուած է և վաւերացեալ Ընդհ. Գործակալութենէն։

ԼԱ ՌՈՒԱՆԷԶ

LA ROUENNAISE

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՀԻՄՆԵԱԼ Ի 1837

Կեդրոնատեղի՝ 18, Սէն-Մառք փողոց, Բարիզ

Դրամագլուխ, 4,000,000, Վճարեալ վնասներն իբր 20,000,000

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել ի գլխաւոր ընդհանուր գործակալութեան, Ղալաթիա, Մահմուտիէ փողոց, Թիւ 2, Ճերէմեան խան, Գամոնտոյի Պանդային դիմաց։

Ընդհանուր գործակալք բովանդակ Թուրքիոյ և Եւնանստանի
ՍԻՄՈՆ ՔԱՁՍԷՐԼԵԱՆ և ԸՆԿ.

186

PAPIER WLINSI

ՎԼԷԷՆՍԻ թուղթին ահագին յաջողութեան պատճառն այն է թէ մարմնոյն բորբոքումները դուրս քաշելու յատկութիւնն ունի։ Առաջնակարգ բժիշկներ կը յանձնարարեն զայն ընդդէմ կուրծքի տկարութեանց։ Հարբուխ, Պրոնշիդ, Կոկորդի ցաւ, Յոգնացաւ։ Իւր գործածութիւն շատ պարզ և դիւրին է։ Կը բաւէ միայն անգամ մը մարմնոյն վրայ դնել։

J. Wislin & Cie. 31, Rue de Seine Paris

Կը գտնուի ամեն դեղատանց մէջ։
Պահանջել ՎԼԷԷՆՍԻ անունը։

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

ՇԲԱԴՐԱՄ

ԱՄԷՆ ՅՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

ՌԻՇԼԻԷՕԻ ԿԱՑԼԱԿՆԵՐ

Ափրոդիտեան գրգռիչ դեղ (մարգարտածեւ լուծելի քաբսիւլներով)

ՊՈՒՐԹՈՊԻ

Առաջնակարգ դեղագործ, մատակարար հիւանդանոցաց, Ռամպիւռօ փողոց, Բարիզ

Կատարելագործեալ ՌԻՇԼԻԷՕԻ ԿԱՑԼԱԿՆԵՐը գերազանց գարման են ամէն վարակեալ սպառման պարագայի մէջ. ճան ցուցած են իւր ծննդական գործարանաց ամենէն հզօր գրգռիչներէն. բաց ասած իւր փրկարար ազդեցութիւնը սատմքսին վրայ՝ կազդուրիչ շարքին մէջ կը գնէ զինքը։

ՌԻՇԼԻԷՕԻ ԿԱՑԼԱԿՆԵՐը բնաւ վերաբերութիւն չունին մինչեւ հիմա գովազանուած ամէն գեղերուն հետ որք զնաակաց են։

Ափրոդիտեան այս նոր դեղը կը ներկայացնենք ընդհանուրին ուշադրութեան իբր դեղ մը որուն ազդեցութիւնն ապահով է և անվնասութիւնը բացարձակ։ [կարգալ յայտարարութիւնը։]

Ի Թուրքիա ներկայացուցիչ է Ֆ. Պէլլիս, Ֆէնտըքլեան խան, Պոլիս։ Ի Կ. Պոլիս կեդրոնատեղիքն են Դեղարանք Տէլլա Սուտա, Ֆ. Աբլաֆ, Բրիտանական, Գիւշիւբեան եղբարք և Անասատասիաս ի Բերա. Թիթօս, Տ. Աբէսթորիաս և Ա. Դանդորիաս ի Ղալաթիա. Տ. և Մ. Մէղիքի ի Պոլիս. Իգար եղբարք Ռիվիր. Հ. Խիւ, ի Սելանիկ։

237

ՀԱՐՄԱՆԵԿԱՆ ԾՈՎԱԿԱՓՈՒՆՔ,

ԳԵՂԵՑԿԱՅՈՒՆՈՎ, ՄԱՐՄՆՈՅ ԳՈՅՆԸ, ՍԻՐՏ ԾՈՎԱԿԱՓԹԻՒ, ՍԻՐՏ ԹԱՐՄ։

Ընդամուն մը փորձը պիտի համոզէ ամէն Տիկին թէ որչափ գերազանց է այս ուրիշ ամէն հեղանիւթերէ և բաղմաթիւ փոշիներէ։ Առաջին անգամ գործածելովն ալ, որ քանի մը վայրկեանի գործ է, պիտի տեսնուի իսկոյն որ երեսը, վիզը, թեւերը և ձեռուքները պիտի առնուն անոյշ փափկութիւն մը և մարմարիոնի փայլ, հանդերձ շուշանի և վարդի գունով և բուրմամբ։ Սապոնի գրգռիչ յատկութիւնները կը հանդարտեցուն։ Ընդհակ կ'ընէ մարթի սիւրքը, երեսի և ձեռքի ցաւերը, արևայրուքը, և ուրիշ ամէն բրտութիւն և բծաւորութիւն։ Եւ աս ամէն բանով՝ անկարելի կ'ընէ մասնուիլ թէ արհեստով գեղեցկացուածէ։

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Պարիզ ու Նիս Եօրք։ Ուրվաճառուի սարիչներու, անոյշ իւղագործներու և անգղեցի դեղագործներու քով։

Կը վաճառուի Ֆ. և Ն. Քանչիբ եղբարց Բրիտանական դեղարանը. 453 Մեծ փողոց Բերա, Իսմին Քարուանա, Ղալաթիա, Եիւսէք Քալտրրիմ 95 և 97. Քիւչիւքեան Նշարաց քով 77 Իսին Խանիւ—, 51 Եէնի ճամի և 163 Մեծ փողոց Բերայի, և Իգիտոնի քով Բերա Մեծ փողոց Թիւ 428։

61

HUILE DE FOIE DE MORUE BRUNE-CLAIRE DU Dr DE JONGH

ԱՅԺ Տ Պ ԼԱԲԻՑ ԷԼԻ ԷՏ ՊԱՆ ՈՒԱՆՇՆԻՆ, ԱՆԳԼԻՏ ԿԱՏՈՒՈՒ ԷԼԻԳԻՈՆ ՍՊԱՆԻԱՅԻՑ · ՄՈՐՈՒՈՒ Ի ԷԼԶ Ի ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆԻՆ

Զուտ եւ քնական · դիւրաւ կը խմուի եւ կը մարսուի

Իւր պեսակէն դէպ գոյն սա է որ կը բաղադրէ քոյր բաժէն-դէպ-դէպ։

Գերազանցապէս դեր ի վեր տժգոյն կամ բաղդրեալ իւղերէն
Ընդհանրապէս յանձնարարեալ ամէնէն նշանաւոր բժիշկներէն

ԱՆՕՐԻՆ Կ ԱՂԳՈՒՈՒԹԻՒՆ

Ընդդէմ թոքախտի, կուրծքի և կոկորդի հիւանդութեանց
Ընդհանուր տկարութեան, մանկանց ճաղատութեան 442
Հիւծման, և բոլոր խոյլային հիւանդութեանց

Կը վաճառուի միմիայն սրուակներով որք գարտիւլն և Ներքին պիտակին վրայ կը կրեն Տր. ԺՈՆԳԻ և ԱՆՇԱՔ, ՀԱՐՅՈՒՏ եւ ԸՆԿ ստորագրութիւնն—Զգուշանալ կեղծերէն

Կեդրոնատեղի՝ ԱՆՇԱՔ, ՀԱՐՅՈՒՏ և ԸՆԿ., 210, Հայ Հոլբորն, Լոնտոն.

Կը գտնուի ամէն երկրաց բոլոր լաւ դեղատանց մէջ

Ի Կ. Պոլիս մեծաքանակ կը վաճառուի ի ԴԵՂԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՄԹԵՐԱՆՈՑՆ ՀԱՆՔԱՑԻՆ ՋԲԵՐՈՒ ԵՒ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԴԵՂԵՐՈՒ, Վլտոտա փողոց, 54, 56 և 58, Ղալաթիա, Կ. Պոլիս։— Փոքրաքանակ կը վաճառուի դեղատանց մեծ մասին մէջ։

ՄՈԳԱԿԱՆ ՆԵՐԿ

Նոր գիւտ մ'է այս մաղերուն գոյնը փոխելու համար մէկ երկու անգամէն, առանց ուրիշ ոչ և է նիւթի գործածութեան կամ լուացքի,

ՇԱԳԱՆԱԿԱՆԱԳՈՅՆԻ ԿԱՄ ԲՆԱԿԱՆ ԿԱՏԱՐԵԱԼ ՍԵՒԻ

Այս նոր ներկը բաղկացեալ է միայն արմատներու և խոտերու նիւթէ։ Սպիտակ կամ կարմիր մազերն անմիջապէս կը փոխուին պայծառ չագանագոյնի կամ թանձր սեւի։ Փորձը ցոյց տուած է թէ այս ներկն ո՛րչափ գերազանց է նմանօրինակ ուրիշ պատրաստութիւններէ։ Իւր առաւելութիւնն է մազերուն ամենէն բնական երևոյթը տալ և ամենէն ուշադիր դիտողն ի դերև հանել։ Կը կասեցնէ հերաց անկումը, գլուխը կը մաքրէ, թեփը կ'անհետացնէ և նոր ոյժ կուտայ մազային մարթին։ Ուշադրութեամբ կարդալ

ԳՈՐԾԱԾՄԱՆ ԵՂԱՆԱԿԸ

Սրուակը երերցնել գործածելէ առաջ և փոքր քանակութեամբ հեղուկէն դնել սկաւառակի մը մէջ, յետոյ բարակ պզտիկ սանտրով մը կամ այդ հեղուկին մէջ թրջած բամպոնդով մը թեթև կերպով մազերուն վրայ անցուցնել զայն, այնպէս որ ամբողջ մազերը թրջին։ Ապա գլուխը բաց պահել մինչեւ որ հեղուկը չոգիանայ։ Բոլոր մազերը մէկ ջղլայով, ոմանք մէկ երկու գործածութեան պէտք ունին, այլոց համար մէկ անգամ բաւ է։ Եթէ մէկ երկու անգամէն աւելի գործածուի, գոյնն աւելի թանձր կ'ելլայ։ Անգամ մը որ ուզուած գոյնը ձեռք բերուած է, զայն տարիներով պահելու համար կը բաւէ երբեք չորս շաբաթն անգամ մը հեղուկէն գործածելը նոյն եղանակը գործածելու է մօրուքին և պեխերուն համար։ Պէտք չկայ գլուխը լուալ գործողութենէն առաջ կամ ետքը։ Բնականաբար վերջէն դէմքն և ձեռները լուալու է առ ի զգուշութիւն։

ԾԱՆ. Եթէ ուզուած գոյնը ձեռք չերբուի մէկ երկու գործողութենէ ետք, գլուխը լուալու է քիչ մը ալքալով, ապա գլխուն քանակ է այդ ներկին մէջ թեթևապէս թրջուած սպունգ մը, և ուզուած ազդեցութիւնն յառաջ կուգայ անմիջապէս։

ԿԵՂԾԵՐԷՆ ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ

Միակ կեդրոնատեղի ԼԻՄՈՒՆՏ ԳՈՒՐՈՒԱՆԱ, ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ, Վլտոտա, Պաշալանոցին քով, կայսրան Ղալաթիա-Շիշլիի թրամուէյից, թիւ 95 և 97, Ղալաթիա։

77

VÉRITABLE SOLUTION D'ANTIPYRINE du Dr CLIN

Lauréat de la Faculté de Médecine de Paris. — Prix Montyon.

Le Meilleur Remède contre la Migraine.

La VÉRITABLE SOLUTION D'ANTIPYRINE DU Dr CLIN possède une action puissante pour calmer les douleurs dans les cas de : *Lumbagos, Torticolis, Névralgies, Sciatique, Menstruation difficile, Coliques violentes* et les *Accès de Goutte et de Rhumatismes.*

« L'Antipyrine peut être considérée scientifiquement comme le « médicament le plus puissant contre la douleur. »
(*Académie des Sciences, Séance du 18 avril 1887.*)

DOSE: Prendre chaque jour de 2 à 4 cuillerées de VÉRITABLE SOLUTION D'ANTIPYRINE DU Dr CLIN.

NOTA. — CAPSULES D'ANTIPYRINE DU Dr CLIN destinées aux personnes qui ne veulent pas prendre de Solution.

1243 MAISON CLIN & Cie, à PARIS, ET LES PHARMACIES.

Առաջնակարգ դեղագործ ի Փարիզ, ասպետ Պատուոյ լեգէոնի, Վարծատրեալ Բ. կարգի Մէդիտիէով, Բժշկապետ Իզապէլ-լա-Գաթոլիք պատուանշանին։

ՁԵՐՄԱԿ ԵՒ ԹԻՒՆ

Մարիւ ձկան իւղը խայծզանով զտելով, Պ. Շէվրիէ այդ հեղուկին տուած է սխորժելի համ և հոտ, միանգամայն աւելցնելով անոր բուժիչ յատկութիւններն։

Այս դիւտին պատճառաւ հնարիչը մեծամեծ վարձատրութիւններ ստացած է, միտալ և պատուոյ վկայական։

Ամբողջ աշխարհիս բժիշկք կը նախադասեն զայն ամեն տեսակներէն։

ԵՐԿԱԲԱԼՈՒՆ

Պ. Շէվրիէ իւր դիւտար կատարելագործած է ... մը Ֆէբրուվարի Մարիւ ձկան երկաթախառն իւղ մը պատրաստելով։ Հաճկառակ այս յաւելման, իւղը դիւրաւ կը մարսուի և բնաւ պնդութիւն չպատճառուեր։ Ուստի նախընտրելի է միւս բոլոր երկաթախառն պատրաստութիւններէն և յաջողութեամբ կը գործածուի Թոքախտի, Պրոնշիթի, Վլտոտեան և Խոյդի համար։ Մանաւանդ կը յարմարի տկարակազմ անձանց։

84

Ընդհ. մեծաքանակ, Կեդր. դեղարան. Ն. ԹԼՕՏՕՐԻՏԻՆ, 244, Մեծ փողոց Բերայի, Կ. Պոլիս Մեծանոյն դեղատան մէջ կը գտնուի նաեւ ՇԷՎՐԻԷՐԻ կազդուրիչ ԳՈՒԱՅԻ ԳԻՆԻՆ։

ՀԻՆԳԱԿԱՒՈՐ ՏԻԿԻՆ ԱՆՆԱ ՔՍԷԼԱԿԻ

ՄԱՁԻ ՍՊԵՂԱՆԻ

Այս սպեղանին Պիւտարէսթի մէջ երկար ատենէ ի վեր համբաւաւոր եղած է եւ քիչ ատենի մէջ արմատին չափազանց ամեցնելու և զօրացնելու յատկութիւն ունի։ Կը բուժէ նաեւ մազին և մարթին ամեն տեսակ հիւանդութիւններն։

Սոյն սպեղանիին այս անգամ յատկապէս բերել տուած լինելով,

Կեդրոնատեղին է Կ. Պոլիս Օգէնըլար պաշը թիւ 33 Անթուան Տէվլէթեան դեղարանը, նոյնպէս Պահչէ գաբու Օսմ. պաշկանոցին դէմ դեղավաճառ Գէորգ Աբելեանի և Ղալաթիա Վլտոտայի պահականոցին դէմ Միւսիւ Լէֆթքիի և Բերա Թաքսիմի մօտ Գոսթանթին Վուչինոյի դեղարանները, ինչպէս նաեւ գլխաւոր դեղավաճառաց քով կը գտնուի։

390

ՅՕԴԱՅԱՒԻԸ ԵՒ ՄԻԶԱՆՑՔԻ ՔԱՐԸ

ՁԵՆ ԿՐՆԱՐ ԲՈՒԺԻԼ ԱՌԱՆՑ ԼԻԹԻՆԻ

Շ. ԸԼ Ռեպրիէլի հաստատուր Սել ոբ Լիրիները, փոքրաքանակ առնուելով, քիչ ժամանակի մէջ կ'անհետացնեն միզանցքին մէջ գտնուող աւազը և քարը։ Այս երեւոյթով կը բացատրուի իրենց ազդեցութիւնն ընդդէմ վերեւ նշանակեալ հիւանդութեանց։

445

ԼԸ ԲԷՌՏՐԻԷԼ և ԸՆԿ. LE PERDRIEL & Cie. Ի ԲԱՐԻԶ և Դեղարանաց մէջ։

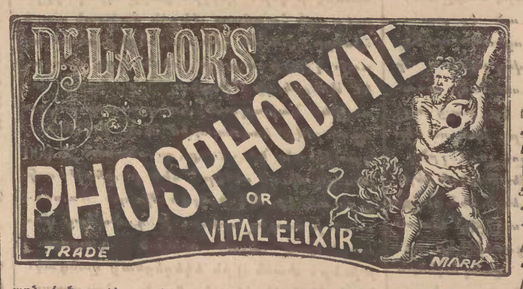

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԻՆ ՈՈԺ ԿԱՐՈՎ

ՖՈՍՖՈՏԻՆ ՏՈՔԹՈՐ ԼԱԼՈՐԻ—Վերջին տարի եւ հինգ տարուան մէջ ապացուցուած է թէ այս դեղը ՖՈՍՖՈԲԱՆԱՆ ՄԻԱՆ ԴԱՐՄԱՆն է որ մինչեւ ցարդ գտնուած է, կատարելապէս բուժելու համար ուղեղի հիւանդութիւններն, անդամալուծութիւն, գնատութիւն, զառանցանք, առնական կարողութեան վարչական կորուստ, եւ առնական ոյժերու կորուստէն յառաջ եկած ամեն գործարանական խանգարում։

Կը բուժէ գժուարամարսութիւնը, Ջղային եւ որտի հիւանդութիւնները, լեարդի եւ երիկամանց, հիւանդութիւններն, արեան դրջանի բոլոր խանգարումները։ Ընդհանուր հիւծութիւնն եւ սպառումը։ Կը կասեցուցնէ կենական ոյժերու ոչ եւ է կորուստ որ յառաջ եկած է ո եւ է պատճառէ։

Ջղային տկարութեան եւ ասոր հետեւանաց մէջ այս դեղին ազդեցութիւնն անմիջական և մնայուն է։ Մարմանդութեան զգացումներն եւ սխտանիշք կ'անհետանան ճշմարտապէս հրաշալի արագութեամբ մը։

ՏՈՔԹՈՐ ԼԱԼՈՐԻ ՖՈՍՖՈՏԻՆԸ Ջղային հիւթ եւ ուղեղային գոյացութիւն կ'ստեղծէ, արեան մէջ մուտանելով կենական էլեկտրական տարրը։ Ֆոսֆորն, որ ուղեղին կեդրոնական ճշմարիտ գոյացութիւնն է։ Առնական կորովը կը կենդանացուցէ մարգկային ամբողջ դրութեան մէջ։ Ամբողջ առողջութիւն մը այնպէս որ կարելի է բոլոր պարտականութիւնները կատարել վստահաբար։ Ֆոսֆորն ուղեղին, Ջղային դրութեան եւ մկանանց։ Իւր վերանորոգիչ ազդեցութիւնը կը տեսնուի գործածելու է։ Ամբողջ աշխարհիս բժիշկք կը նախադասեն զայն ամեն տեսակներէն։

Ընդհ. մեծաքանակ, Կեդր. դեղարան. Ն. ԹԼՕՏՕՐԻՏԻՆ, 244, Մեծ փողոց Բերայի, Կ. Պոլիս Մեծանոյն դեղատան մէջ կը գտնուի նաեւ ՇԷՎՐԻԷՐԻ կազդուրիչ ԳՈՒԱՅԻ ԳԻՆԻՆ։

Անգլիական Ընդհանուր մթերանոց, Վլտոտա, պաշկանոցին քով, կայսրան Թրամուէյից, 95 եւ 76։

Մ. ԷՄՄՈՒՆԴ ԳԱՐՈՒԱՆԱ